

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
Materiał opracowany przez Fundację Socjometr Laboratorium Rozwiązań Społecznych, współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Ewaluacja zewnętrzna małopolskich lokalnych strategii rozwoju Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Płaskowyżu Proszowickiego "ProKoPaRa"

Kraków 2021

Raport opracowany w ramach projektu „Ewaluacja zewnętrzna małopolskich lokalnych strategii rozwoju” realizowanego przez Federację LGD Małopolska.

Odwiedź portal KSOW – www.ksow.pl

Zostań Partnerem Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich

1. Streszczenie najważniejszych wyników badania

1. Do wskazanych w trakcie prac nad LSR problemów dopasowano cele główne: I. wspieranie rozwoju przedsiębiorczości i tworzenie nowych miejsc pracy (w jego ramach dwa cele szczegółowe – rozwój postaw przedsiębiorczych i wzrost samozatrudnienia oraz rozwój rynków zbytu i przetwórstwa lokalnego); II. poprawa jakości życia mieszkańców obszaru (w jego ramach cztery cele szczegółowe - podnoszenie kwalifikacji i umiejętności społeczności lokalnej, wspieranie rozwiązań pro-ekologicznych, poprawa oferty spędzania wolnego czasu w sferze kultury, sportu i rekreacji, modernizacja i budowa elementów infrastruktury drogowej); III. zachowanie dziedzictwa lokalnego i promocja walorów LGD (w jego ramach dwa cele szczegółowe - działania w obszarze zachowania dziedzictwa kulturowego, wspieranie promocji walorów LGD i produkcji regionalnej).
2. Zmian w LSR nie było w analizowanym okresie dużo i dotyczyły one przede wszystkim drobnych korekt planu komunikacji, realizowanych projektów współpracy, pozyskania dodatkowych środków, popraw we wskaźnikach czy kryteriach wyboru i oceny operacji czy aktualizacji zapisów uwzględniających możliwość wykorzystania dodatkowych środków z „uwolnienia kursu euro”. Harmonogram naborów był również kilkakrotnie zmieniany, co miało związek np. z rezygnacją wnioskodawcy i tym samym powrotem środków.
3. ProKoPaRa nie ma większych problemów z realizacją założonych wskaźników. Bliskie realizacji są wszystkie przedsięwzięcia z pierwszego celu szczegółowego, - wypłacono już 3/4 środków przeznaczonych na rozwój istniejącego przedsiębiorstwa (zakontraktowano 87,5%) oraz 4/5 środków przeznaczonych na utworzenie nowego przedsiębiorstwa (zakontraktowano 90%). Zrealizowano także już wszystkie operacje polegające na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa w zakresie rozwoju rynku zbytu przetwórstwa rolno-spożywczego. W przypadku drugiego celu wskaźniki realizacji także przedstawiają się bardzo dobrze - udało się już zrealizować wszystkie szkolenia w zakresie podnoszenia kwalifikacji i umiejętności dla przedstawicieli trzech sektorów LGD, zakontraktowano wszystkie (wypłacono połowę) działania edukacyjne podnoszące wiedzę z zakresu ochrony środowiska

i przeciwdziałania zmianom klimatycznym. Dobrze prezentują się wskaźniki dotyczące poprawy oferty spędzania wolnego czasu w sferze kultury, sportu i rekreacji - zorganizowano już wszystkie zaplanowane wydarzenia w tym zakresie oraz zakontraktowano wszystkie operacje w zakresie nowych lub zmodernizowanych obiektów infrastruktury sportu, rekreacji i kultury oraz infrastruktury drogowej w zakresie włączenia społecznego. Zrealizowano także już wszystkie przedsięwzięcia z celu trzeciego dotyczące zachowania dziedzictwa lokalnego i promocji walorów LGD. W ten sposób zakontraktowano i wypłacono środki na renowacje obiektów o dużym znaczeniu dla dziedzictwa lokalnego, a także zorganizowano wszystkie zaplanowane wydarzenia o promocyjnym charakterze i wzięto udział w wydarzeniach zewnętrznych.

4. LGD „ProKoPaRa” niewątpliwie wpisała się w pozytywne zmiany w zakresie przedsiębiorczości. Nie ulega wątpliwości, że premie na założenie i rozwój działalności gospodarczej oraz prowadzone szkolenia na pewno wpłynęły na wzrost postaw przedsiębiorczych w społeczności lokalnej.
5. W LSR stwierdzono, iż społeczeństwo obszaru angażuje się w działalność stowarzyszeń lokalnych, a mieszkańcy chętnie uczestniczą w rozmaitych imprezach kulturalnych. Warto zauważyć, że aż 17 spośród 24 badanych beneficjentów stwierdziło, iż to ogół mieszkańców gminy/obszaru LGD był głównym odbiorcą efektów ich projektów. Sami badani mieszkańcy obszaru LGD zgodzili się zaś ze stwierdzeniem, że w ostatnich 5 latach mieli oni większy wpływ na to, co dzieje się w gminach, a także uznali, że poprawiły się relacje między mieszkańcami.
6. Badani mieszkańcy potwierdzają, że w gminach obszaru LGD daje się zaobserwować rozwój w aspekcie kultury i dziedzictwa kulturowego. Przejawem tego są pozytywne opinie dotyczące poprawy stanu zabytków, zwiększania liczby wydarzeń kulturalnych, zwiększenia liczby inicjatyw służących kultywowaniu lokalnej tradycji. Warto podkreślić, że LGD „ProKoPaRa” realizowała przedsięwzięcia w tym zakresie i tym samym odegrała na pewno pozytywną rolę w rozwoju.
7. Rozwiązanie problemów dotyczących grup defaworyzowanych miało być możliwe dzięki pozyskiwaniu dofinansowania na założenie działalności gospodarczej, a także

dofinansowanie istniejących przedsiębiorstw w celu zwiększania miejsc pracy i wsparcia przetwórstwa lokalnych produktów. Innym rozwiązaniem miały być działania związane z budową infrastruktury drogowej, sportu, rekreacji i kultury, renowacją obiektów dziedzictwa lokalnego i organizacją wydarzeń lokalnych w zakresie kultury, sportu i rekreacji. LGD „ProKoPaRa” realizowania przedsięwzięcia w tym zakresie, więc można stwierdzić, iż cel udało się osiągnąć.

8. W kryteriach wyboru projektów, innowacyjność zostanie uwzględniona jako jedno z kryteriów premiujących. Dla projektów w ramach celu szczegółowego „Rozwój postaw przedsiębiorczych i wzrost samozatrudnienia” w przypadku „wspierania rozwoju istniejących przedsiębiorstw” zakontraktowano i wypłacono 2 z 3 operacji ukierunkowanych na innowacje, zaś w przypadku dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej zakontraktowano 3 operacje, a wypłacono środki na 2.
9. „ProKoPaRa” do 31 maja 2021 roku nie zrealizowała żadnego projektu współpracy. Aktualnie dopinany jest jednak projekt „Nasze małopolskie smaki”, który będzie realizowany z 11 grupami polskimi i 2 zagranicznymi. Ma on na celu promocję lokalnych produktów i samych LGD-ów. Późne złożenie wniosku ma związek z dużą ilością zaangażowanych grup i komplikacjami, jakie wynikały w międzyczasie.
10. Funkcjonowanie biura LGD należy ocenić bardzo dobrze. Zatrudnieni pracownicy wykazują się dość dużą znajomością potrzeb lokalnych społeczności. Prawidłowo realizowane są działania doradcze. Informacje o prowadzonych naborach rozpowszechniane są różnymi kanałami, ze szczególnym uwzględnieniem najbardziej efektywnego kanału, czyli działań w sieci internetowej. Duże znaczenie mają także organizowane przez LGD spotkania informacyjno-konsultacyjne.
11. Ankietowani beneficjenci bardzo pozytywnie oceniają działalność Biura LGD w aspekcie informowania o możliwości pozyskania środków (w ankiecie żaden z badanych beneficjentów nie ocenił negatywnie LGD w tym temacie). Zdecydowana większość respondentów korzystała również z szerokiego zakresu wsparcia ze strony LGD na etapie składania wniosku. O tym jak dobrze oceniana jest potrzeba funkcjonowania i sama działalność LGD najlepiej świadczy fakt, iż żaden z badanych

beneficjentów nie wykluczył zabiegania o ponowne wsparcie ze strony LGD w przyszłości (gdyby pojawiła się taka możliwość).

12. Ankiety przeprowadzone na potrzeby niniejszego raportu pokazują, że sami mieszkańcy gmin obszaru LGD wiedzą, iż korzystają z infrastruktury, która powstała dzięki „ProkoPaRze”, a także brali udział w lokalnych imprezach dofinansowywanych przez LGD. Zbudowana między innymi w ten sposób marka daje dobre perspektywy na przyszłość.

2. Spis treści

1. Streszczenie najważniejszych wyników badania	3
2. Spis treści	7
3. Opis przedmiotu badania uwzględniający cele i zakres ewaluacji.	9
4. Opis metodologii wraz z opisem sposobu realizacji badania.	12
5. Opis wyników badania wraz z ich interpretacją	14
5.1. Obszar objęty Strategią Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność oraz jej podstawowe założenia	14
5.2. Rzeczowy i finansowy postęp w realizacji LSR.....	27
5.3. Projekty współpracy	33
5.4. Działania poza RLKS	33
5.5. Działalność Biura LGD	34
5.6. Zmiany na obszarze objętym LSR w ocenie członków lokalnej społeczności	46
6. Odpowiedź na wszystkie wskazane pytania badawcze	53
6.1. Ocena wpływu na główny cel LSR	53
6.2. Ocena wpływu na kapitał społeczny.....	53
6.3. Przedsiębiorczość	54
6.4. Turystyka i dziedzictwo kulturowe	54
6.5. Grupy defaworyzowane	55
6.6. Innowacyjność	56
6.7. Projekty współpracy	56
6.8. Ocena funkcjonowania LGD	57
6.9. Ocena procesu wdrażania	57
6.10. Wartość dodana podejścia LEADER.....	58
7. Podsumowanie. Wnioski i rekomendacje.	59
8. Spis tabel i wykresów.	61
8.1. Spis tabel.	61
8.2. Spis wykresów.	61

9. Aneksy tworzone w toku realizacji badania.

63

9.1. Ankieta dla mieszkańców obszaru Stowarzyszenia na rzecz Rozwoju Płaskowyżu Proszowickiego „ProKoPaRa”	63
9.2. Ankieta dla beneficjentów Stowarzyszenia na rzecz Rozwoju Płaskowyżu Proszowickiego „ProKoPaRa”	66

3. Opis przedmiotu badania uwzględniający cele i zakres ewaluacji.

Raport jest efektem badania ewaluacyjnego przeprowadzonego przez Fundację Socjometr. Przedmiotem badania była ewaluacja procesu wdrażania Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność prowadzonego przez Lokalną Grupę Działania Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Płaskowyżu Proszowickiego „ProKoPaRa” w okresie programowania Unii Europejskiej 2014-2020.

Fundacja Socjometr jest niezależnym podmiotem specjalizującym się w badaniach społecznych, który spełnia wymogi stawiane ewaluatorom zewnętrznym określone w Wytycznych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi nr 5/3/2017 w zakresie monitoringu i ewaluacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Warto podkreślić, że przeprowadzenie badań w opisywanej poniżej formie było możliwe dzięki współpracy wszystkich małopolskich Lokalnych Grup Działania. Badania były współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Dofinansowanie zostało pozyskane przez Federację LGD Małopolska, która przygotowała projekt „Ewaluacja zewnętrzna małopolskich lokalnych strategii rozwoju” oraz, w efekcie przeprowadzonej procedury wyboru wykonawcy, zleciła prace badawcze Fundacji Socjometr.

Szczegółowe cele badania zostały sformułowane na podstawie wspomnianych powyżej Wytycznych wydanych w 2017 roku przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Skupiały się one w kilku obszarach tematycznych, w ramach których postawiono pytania badawcze. Zestaw tych pytań był wspólny dla wszystkich Lokalnych Grup Działania w województwie małopolskim.

Obszary badań oraz przypisane do nich pytania badawcze:

1. Ocena wpływu na główny cel LSR
 - a. Jaki jest stopień osiągnięcia celu głównego i przypisanych do niego wskaźników LSR?
2. Ocena wpływu na kapitał społeczny
 - a. Jaki jest wpływ LSR na kapitał społeczny, w tym w szczególności na aktywność społeczną, zaangażowanie w sprawy lokalne?

- b. W jaki sposób należałoby wspierać rozwój kapitału społecznego w przyszłości?
- 3. Przedsiębiorczość
 - a. W jakim stopniu realizacja LSR przyczyniła się do rozwoju przedsiębiorczości?
 - b. Czy i w jaki sposób wspieranie przedsiębiorczości w ramach kolejnych edycji LSR jest wskazane?
- 4. Turystyka i dziedzictwo kulturowe
 - a. W jakim stopniu LSR przyczyniła się do budowania lokalnego potencjału w zakresie turystyki i dziedzictwa kulturowego?
 - b. W jakich kierunkach należy wspierać rozwój lokalnego potencjału turystycznego?
- 5. Grupy defaworyzowane
 - a. Czy w LSR właściwie zdefiniowano grupy defaworyzowane oraz czy realizowane w ramach LSR działania odpowiadały na potrzeby tych grup?
 - b. Jaki był wpływ LSR na poziom ubóstwa i wykluczenia społecznego?
 - c. Jakie działania należy podejmować w skali lokalnej na rzecz ograniczania ubóstwa i wykluczenia społecznego?
- 6. Innowacyjność
 - a. W jakim stopniu projekty realizowane w ramach LSR były innowacyjne?
 - b. Jakie można wyróżnić typy innowacji powstałych w ramach LSR?
- 7. Projekty współpracy
 - a. Jaka była skuteczność i efekty działania wdrażania projektów współpracy?
 - b. Jaką formę i zakres powinny przyjmować projekty współpracy w przyszłości?
- 8. Ocena funkcjonowania LGD
 - a. Czy sposób działania partnerów w ramach LGD pozwalał na efektywną i skuteczną realizację LSR?
 - b. Jaka jest skuteczność i efektywność działań biura LGD (animacyjnych, informacyjno-promocyjnych, doradczych)?
 - c. Jakie zmiany należy wprowadzić w działaniach LGD by skuteczniej realizowała LSR?
- 9. Ocena procesu wdrażania
 - a. Czy realizacja finansowa i rzeczowa LSR odbywała się zgodnie z planem?

- b. Czy procedury naboru, wyboru i realizacji projektów były wystarczająco przejrzyste i przyjazne dla beneficjentów?
- c. Czy kryteria pozwalały na wybór najlepszych projektów (spójnych z celami LSR)?
- d. Czy przyjęty system wskaźników pozwalał na zebranie wystarczających informacji o procesie realizacji LSR i jej rezultatach?

10. Wartość dodana podejścia LEADER

- a. Czy działalność LGD wpływa na poprawę komunikacji pomiędzy różnymi aktorami, budowanie powiązań między nimi i sieciowanie?
- b. Czy stworzony dzięki wsparciu w ramach LSR potencjał rozwojowy jest w dostateczny sposób wykorzystywany i promowany?
- c. Czy projekty realizowane w ramach LSR są spójne ze zidentyfikowanym potencjałem rozwojowym obszaru objętego LSR i czy te projekty przyczyniają się do jego wzmocnienia?
- d. Czy przeprowadzone w ramach LSR inwestycje są komplementarne względem siebie lub względem wiodącego projektu/tematu określonego w LSR?

Szczegółowe obszary działań małopolskich LGD, które były poddawane ocenie:

1. Działalność biura LGD, w tym w szczególności jakość i efektywność świadczonego doradztwa dla wnioskodawców (rzeczywistych i potencjalnych) oraz beneficjentów,
2. Realizacja planu komunikacji, rozpoznawalność LGD, wymiana informacji z mieszkańcami obszaru oraz jakość podejmowanych działań komunikacyjnych,
3. Realizacja rzeczowo-finansowa Lokalnej Strategii Rozwoju,
4. Funkcjonowanie organów LGD,
5. Działania na rzecz aktywizacji społeczności lokalnej oraz włączenia społecznego (w szczególności wsparcie udzielone przedstawicielom grupy defaworyzowanej),
6. Działania LGD w zakresie rozwoju przedsiębiorczości oraz turystyki i dziedzictwa kulturowego,
7. Promowanie innowacyjności na obszarze objętym LSR,
8. Realizacja projektów współpracy.

4. Opis metodologii wraz z opisem sposobu realizacji badania.

Projekt badawczy zrealizowany na zlecenie Federacji LGD Małopolska jest unikatowym w skali Polski przykładem współpracy Lokalnych Grup Działania. Wspólne zlecenie badań dla wszystkich organizacji wdrażających Strategię Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność pozwoliło nie tylko na sfinansowanie dużej części prac ze środków zewnętrznych, ale umożliwiło również obniżenie kosztów ewaluacji. Ujęcie prac badawczych w ramy wspólnego projektu pozwoliło na ich sprawną i szybką realizację w okresie od czerwca do października 2021 roku.

Realizacja wspólnych badań ewaluacyjnych dla wszystkich małopolskich LGD przyniosła także korzyści o charakterze merytorycznym. Możliwe było zastosowanie jednolitego zestawu metod i technik badawczych. Powoduje to, że dane zebrane w odniesieniu do obszaru poszczególnych Lokalnych Grup Działania są agregowalne. Innymi słowy, 32 raporty z ewaluacji zewnętrznych przygotowane dla poszczególnych LGD mogą być rozpatrywane wspólnie i tym samym informować o efektach realizacji działania LEADER w całym województwie małopolskim.

W ramach badania ewaluacyjnego poddano analizie dwie grupy danych:

1. Dane zastane, w tym:
 - a. Dane ze statystyk publicznych,
 - b. Dane gromadzone przez Lokalne Grupy Działania w ramach monitoringu,
2. Dane wywołane, w tym:
 - a. Dane zebrane za pomocą technik jakościowych,
 - b. Dane zebrane za pomocą technik ilościowych.

Dane pochodzące ze statystyk publicznych dostarczyły wysoce obiektywnych informacji na temat zmian na obszarze poszczególnych LGD, które dokonały się w okresie realizacji ocenianych Strategii RLKS. Dane te dotyczyły między innymi zjawisk demograficznych, rynku pracy, lokalnej gospodarki oraz sytuacji społecznej. Wszystkie te dane zostały zaprezentowane w tabelach lub na wykresach. Szczegółowy wykaz ilustracji zawartych w raporcie, który umieszczony jest na jego końcu pozwala na szybkie zapoznanie się z zakresem poddanych analizie danych, które pochodziły z Głównego Urzędu Statystycznego.

Lokalne Grupy Działania gromadzą istotne dane na temat procesu wdrażania Strategii RLKS, które musiały być poddane analizie. Wśród tych danych należy wskazać w szczególności informacje o prowadzonych naborach, dane o postępie rzeczowo-finansowym, wskaźniki realizacji planu komunikacji oraz dane dotyczące doradztwa. Fundacja Socjometr opracowała jednolity zestaw formularzy, na których poszczególne LGD udostępniały te istotne informacje. Analiza tej kategorii danych zastanych pozwoliła na ocenę skuteczności działań prowadzonych przez LGD oraz wskazała, w których obszarach działalność LGD pokrywała się ze zmianami na obszarze objętym LSR sugerowanymi przez wyniki analizy danych pochodzących z GUS.

Reprezentanci Fundacji Socjometr przeprowadzili badania jakościowe we wszystkich małopolskich LGD. Obejmowały one wywiady z pracownikami stowarzyszeń oraz wywiady z przedstawicielami ich organów – Zarządów i organów decyzyjnych (Rad). Wywiady były prowadzone w siedzibach LGD lub online. Rozmowy te odegrały istotną rolę w procesie powstawania raportów. Pozwoliły one na pogłębienie wiedzy na temat przebiegu procesu wdrażania LSR, rozpoznanie problemów pojawiających się w jego trakcie oraz sposobu reagowania na nie przez przedstawicieli Stowarzyszeń. Uzupełnieniem wywiadów był elektroniczny kwestionariusz zawierający pytania otwarte kierowane do prezesów Zarządów LGD oraz przewodniczących Rad Programowych. Zebrane za jego pomocą informacje zostały wykorzystane w czasie formułowania rekomendacji.

W ramach ewaluacji zewnętrznej zbierano także dane ilościowe. Dla każdego LGD przygotowano dwa kwestionariusze ankiety. Pierwsza z nich kierowana była do mieszkańców obszaru objętego Strategią RLKS, a druga do beneficjentów wsparcia osób i przedstawicieli organizacji, które realizowały operacje w ramach jej wdrażania. Zastosowano technikę CAWI (*computer-assisted web interview*), co oznacza, że ankieta przeprowadzona została za pomocą platformy internetowej. Za dystrybucję linka do ankiety odpowiedzialni byli pracownicy poszczególnych Lokalnych Grup Działania. Celem było zgromadzenie co najmniej 100 poprawnie wypełnionych ankiet dla mieszkańców oraz co najmniej 20 ankiet wypełnionych przez beneficjentów. We wszystkich LGD udało się zgromadzić wymaganą dla każdej z ankiet ilość odpowiedzi.

5. Opis wyników badania wraz z ich interpretacją

5.1. Obszar objęty Strategią Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność oraz jej podstawowe założenia

Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Płaskowyżu Proszowickiego „ProKoPaRa” działa jako Lokalna Grupa Działania (LGD) i swoim obszarem obejmuje teren czterech gmin: Koniusza, Pałecznicza, Proszowice i Radziemice. Wszystkie gminy wchodzą w skład powiatu proszowickiego i są zlokalizowane w województwie małopolskim. Całkowity obszar LGD wynosi 294,39 km². Jedną spośród gmin jest miejsko-wiejska (Proszowice), zaś pozostałe to gminy wiejskie (Koniusza, Pałecznicza, Radziemice). Obszar objęty LSR charakteryzuje się dużą spójnością przestrzenną, przyrodniczą, gospodarczą oraz kulturową.

Rysunek 1. Obszar LGD "ProKoPaRa".

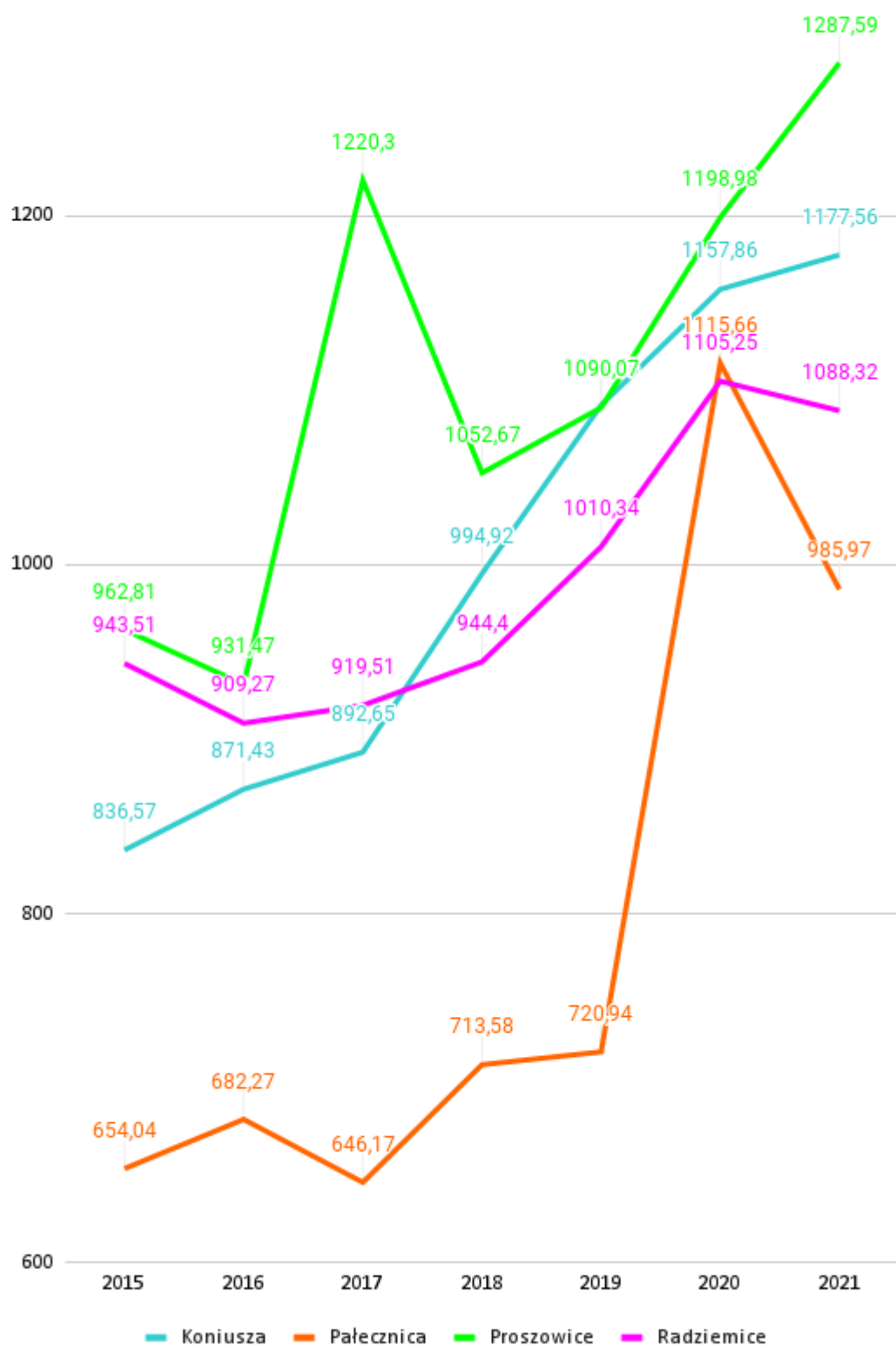
Łączna liczba zameldowanych mieszkańców obszaru LGD na dzień 31 grudnia 2013 roku wyniosła 32 371. W 2020 roku liczba ta była nieznacznie niższa i wyniosła 31 981 mieszkańców. W latach 2015-2020 wzrost odnotowano tylko w gminie Koniusza, w pozostałych zaś spadki. Szczegółowe dane dotyczące liczby mieszkańców przedstawia poniższa tabela.

Ludność w gminach wchodzących w skład LGD						
Nazwa gminy/rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Koniusza	8 870	8 978	9 006	9 020	9 007	8 987
Pałecznicza	3 670	3 661	3 602	3 583	3 568	3 568
Proszowice	16 363	16 261	16 324	16 243	16 139	16 097
Radziemice	3 439	3 434	3 445	3 417	3 342	3 329

Tabela 1. Ludność w gminach wchodzących w skład LGD „ProKoPaRa”.

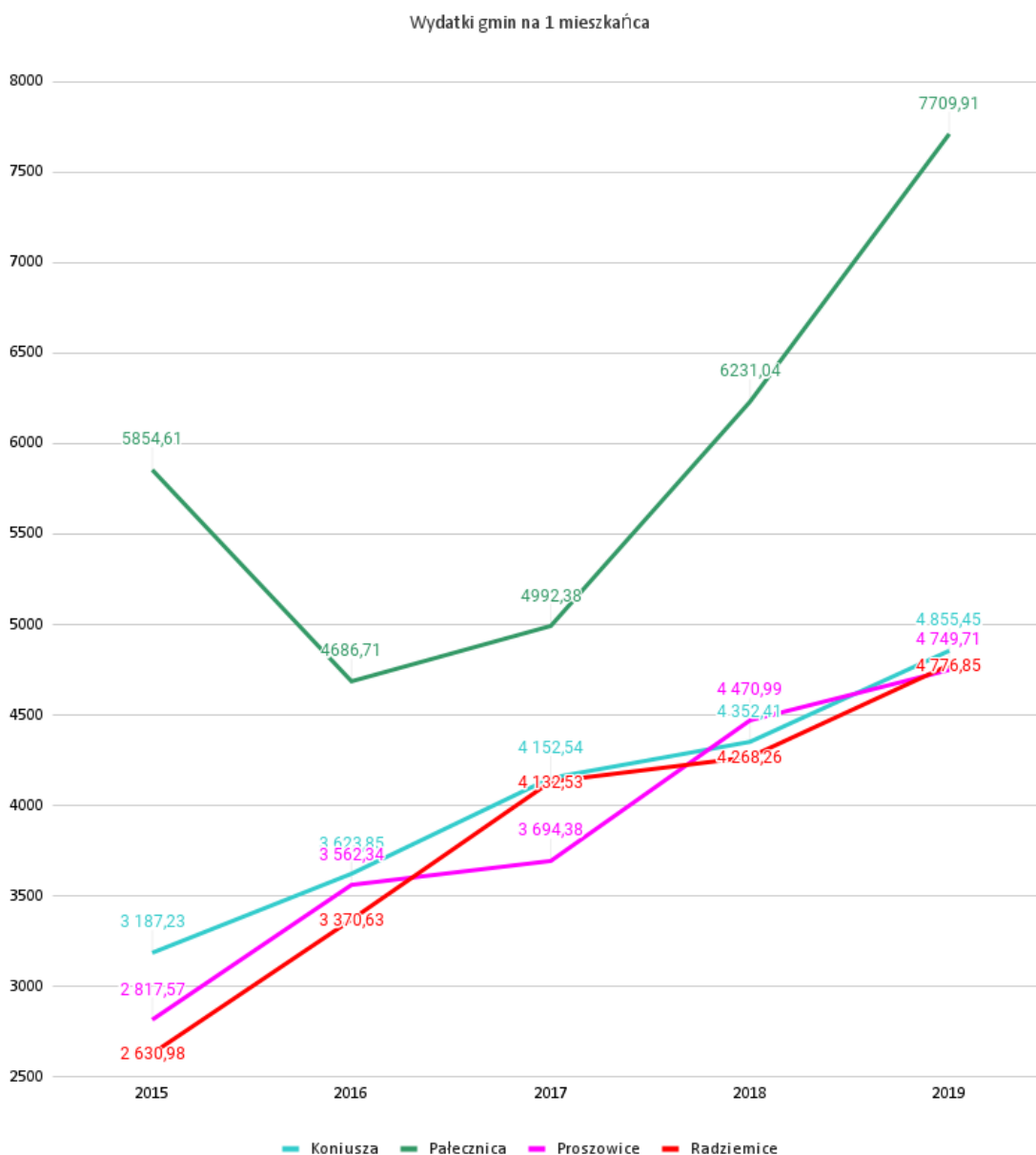
Kwestią wymagającą analizy są dochody gmin. Stanowią one parametr obrazujący w pośredni sposób dochodowość mieszkańców, ale także opisujący poziom rozwoju sektora gospodarczego. Wyrazem zdolności dochodowej gmin jest wskaźnik dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w gminie, czyli tzw. wskaźnik G, który stanowi podstawę do wyliczenia rocznych kwot części wyrównawczej subwencji ogólnej i wpłat. Zgodnie z ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, wskaźnik G dla każdej gminy oblicza się dzieląc kwotę dochodów podatkowych (z tytułu podatku od nieruchomości, podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od środków transportowych, podatku od czynności cywilnoprawnych, podatku od osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej, wpływów z opłaty skarbowej, wpływów z opłaty eksploatacyjnej, udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych oraz udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych) za rok poprzedzający rok bazowy przez liczbę mieszkańców gminy. Wskaźniki w 2021 roku w gminach wchodzących w skład LGD kształtują się w przedziale 985,97 (Pałecznicza) - 1 287,59 (Proszowice). Warto dla porównania odnotować, że najwyższym wskaźnikiem G w Polsce może się pochwalić gmina Kleszczów – w 2021 wyniesie on 29 808,10 zł (w 2020 roku - 31 028,40 zł). Najniższy wskaźnik G obliczono dla gminy Potok Górny – 485,66 zł w 2021 roku (w 2020 roku - 454,97 zł). Szczegóły dotyczące wydatków gmin wchodzących w skład LGD „ProKoPaRa” obrazuje poniższy wykres.

Wskaźniki G dla gmin wchodzących w skład LGD

Wykres 1. Wskaźniki G dla gmin wchodzących w skład LGD.

Kolejną kwestią wymagającą omówienia są wydatki gmin. W latach 2015-2019 w gminach Koniusza, Proszowice, Radziemice wskaźniki nieustannie rosły, zaś w gminie Pałecznicza pewne wahania nastąpiły w latach 2016 i 2017, ale generalnie także utrzymywała się tam tendencja wzrostowa. W 2019 roku największe wydatki w przeliczeniu na jednego mieszkańca miała gmina Pałecznicza (7 709,91), a pozostałe gminy miały wydatki bardzo zbliżone i wynosiły one ok. 5 tysięcy. Szczegóły obrazuje poniższy wykres.

Wykres 2. Wydatki gmin na 1 mieszkańca w złotych.

Gminy wchodzące w skład obszaru LGD w porównaniu do wszystkich gmin województwa małopolskiego wypadają różnie w zależności od analizowanego wskaźnika. Zwracają bardzo wysokie pozycje gminy Pałecznicza w kategoriach analizujących środki w dochodach budżetu gminy na finansowanie projektów unijnych i wydatki na budżet gminy (odpowiednio trzecie i pierwsze miejsce). Słabo prezentują się natomiast lokaty zajmowane przez gminę Koniusza i Radziemice i dotyczy to wszystkich kategorii. Szczegóły zaprezentowano w poniższej tabeli.

Gmina	Lokaty gmin w województwie w poszczególnych kategoriach w roku 2019			
	Dochody własne budżetu gminy na 1 mieszkańca	Środki w dochodach budżetu gminy na finansowanie projektów UE na 1 mieszkańca	Wydatki budżetu gminy na 1 mieszkańca	Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności
Koniusza	106	114	115	130
Pałecznicza	79	3	1	89
Proszowice	67	103	129	40
Radziemice	121	102	120	86

Tabela 2. Gminy wchodzące w skład LGD na tle wszystkich małopolskich gmin.

Charakteryzując rynek pracy warto zwrócić uwagę, że na terenie obszaru LGD zanotowano najwięcej podmiotów gospodarczych prowadzących działalność handlowo-usługową (w 2013 roku było to aż 72% wszystkich podmiotów), ale największy wskaźnik zatrudnienia w sektorze rolnictwa. Jednocześnie wielokrotnie w LSR powtarzano o problemie jakim jest bezrobocie.

W latach 2015-2019 w gminach Koniusza, Proszowice i Radziemice zwiększyła się liczba pracujących, zaś w gminie Pałecznicza odnotowano w tym aspekcie spadek. Warto także zauważyć, że w przypadku pracujących kobiet wzrosty odnotowano w gminach Koniusza i Radziemice, zaś spadki w gminach Pałecznicza i Proszowice. Szczegóły obrazuje poniższa tabela.

Gmina	Pracujący w gminach wchodzących w skład LGD					
	Ogółem		Mężczyźni		Kobiety	
	2015	2019	2015	2019	2015	2019
Koniusza	1 052	1 098	453	437	599	661
Pałecznicza	252	205	90	54	162	151
Proszowice	2 086	2 242	684	882	1 402	1 360
Radziemice	210	278	106	134	104	144

Tabela 3. Pracujący w gminach wchodzących w skład LGD „ProKoPaRa”.

W 2013 roku stopa bezrobocia wyniosła 12,9%, a dodatkowo na obszarach rolniczych dało się zaobserwować bezrobocie ukryte (osoby bezrobotne nie mogą zostać zarejestrowane w urzędach pracy z uwagi na to, że posiadają gospodarstwo rolne powyżej 2 ha przeliczeniowych). Bardzo ważnym problemem był także wysoki poziom bezrobocia wśród osób do 24 roku życia (stanowili 37% zarejestrowanych bezrobotnych). W latach 2015-2020 udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności znacznie się zmniejszył. W tym aspekcie warto odnotować dużą poprawę w gminie Pałecznicza, gdzie wskaźnik spadł o 3,1 i gminie Proszowice, gdzie wskaźnik spadł o 3,0. We wszystkich gminach poprawiła się też znacznie sytuacja kobiet na rynku pracy. Szczegóły obrazuje poniższa tabela.

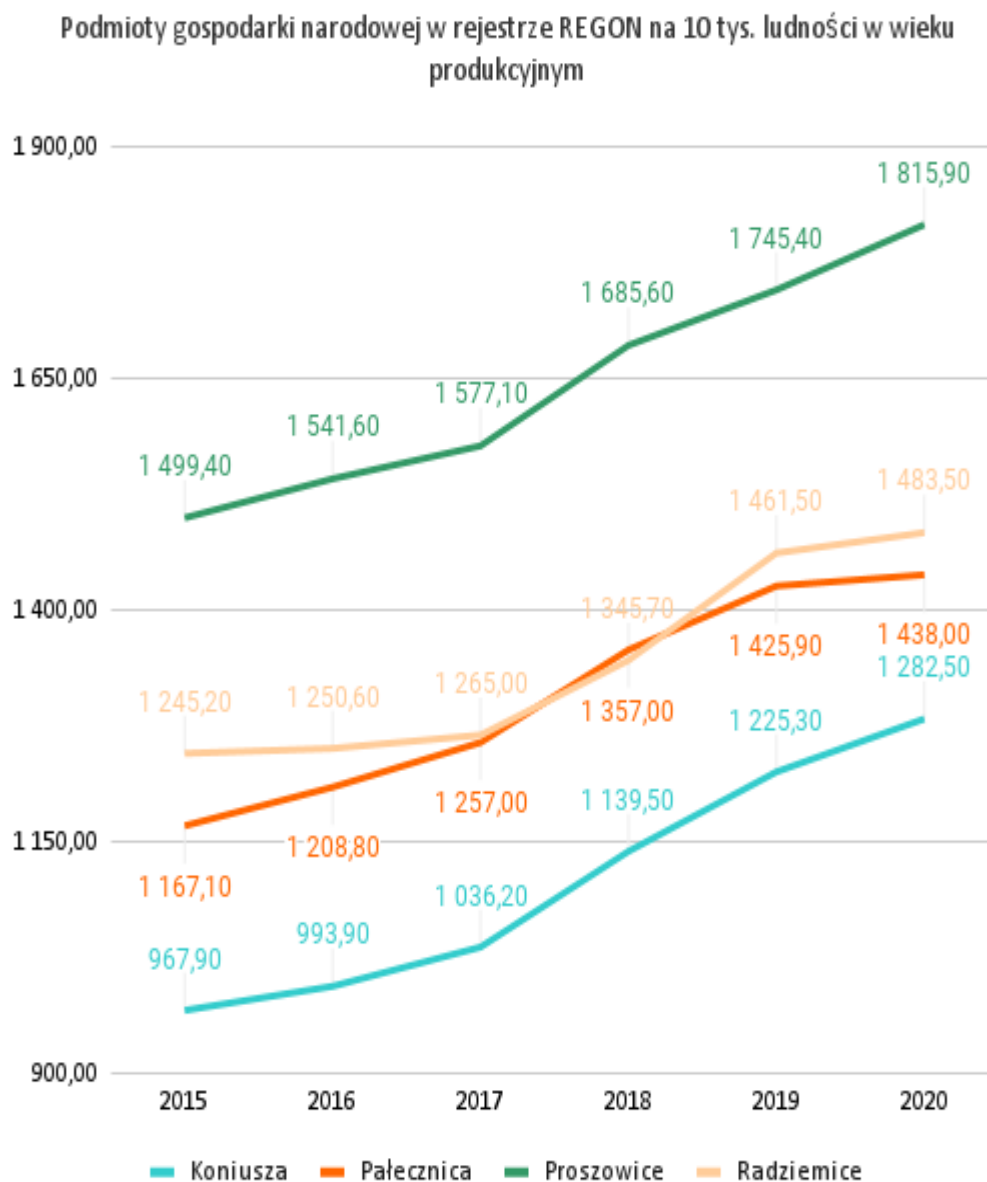
Gmina	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności według płci					
	Ogółem		Mężczyźni		Kobiety	
	2015	2020	2015	2020	2015	2020
Koniusza	4,8	3,0	5,0	2,8	4,6	3,2
Pałecznicza	6,2	3,1	5,7	2,6	6,8	3,6
Proszowice	7,5	4,5	7,4	4,5	7,5	4,5
Radziemice	6,2	4,2	4,8	3,3	7,8	5,4

Tabela 4. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności według płci.

Charakteryzując gospodarkę i przedsiębiorczość, warto zauważyć, że bardzo korzystne przyrodniczo i sprzyjające ekologii czynniki skutkowały tym, iż rolnicy z obszaru LGD zajmują czołową pozycję wśród produkcji ekologicznej w Europie. Dodatkowo powiat proszowski posiada najwyższy w Małopolsce wskaźnik waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Nie zmienia to faktu, iż na obszarze występują duże problemy związane z rolnictwem i w tym aspekcie należy przede wszystkim podkreślić, iż mamy do czynienia z działalnością nisko opłacalną (brak nowych rynków zbytu i przedsiębiorstw zajmujących się przetwórstwem). Istotnym czynnikiem jest także to, iż większość gospodarstw rolnych stanowią gospodarstwa o powierzchni od 1-5 ha. W LSR uznano, iż niezbędne jest w konsekwencji zwiększenie liczby miejsc pracy na obszarze i w ten sposób rolnicy osiągający niskie dochody ze swojej działalności mogliby podjąć zatrudnienie w dofinansowanych przedsiębiorstwach. Zwracano także uwagę na potrzebę wsparcia istniejących przedsiębiorstw w kierunku rozwoju przetwórstwa lokalnych produktów i ich promocji w celu poszukiwania nowych rynków zbytu.

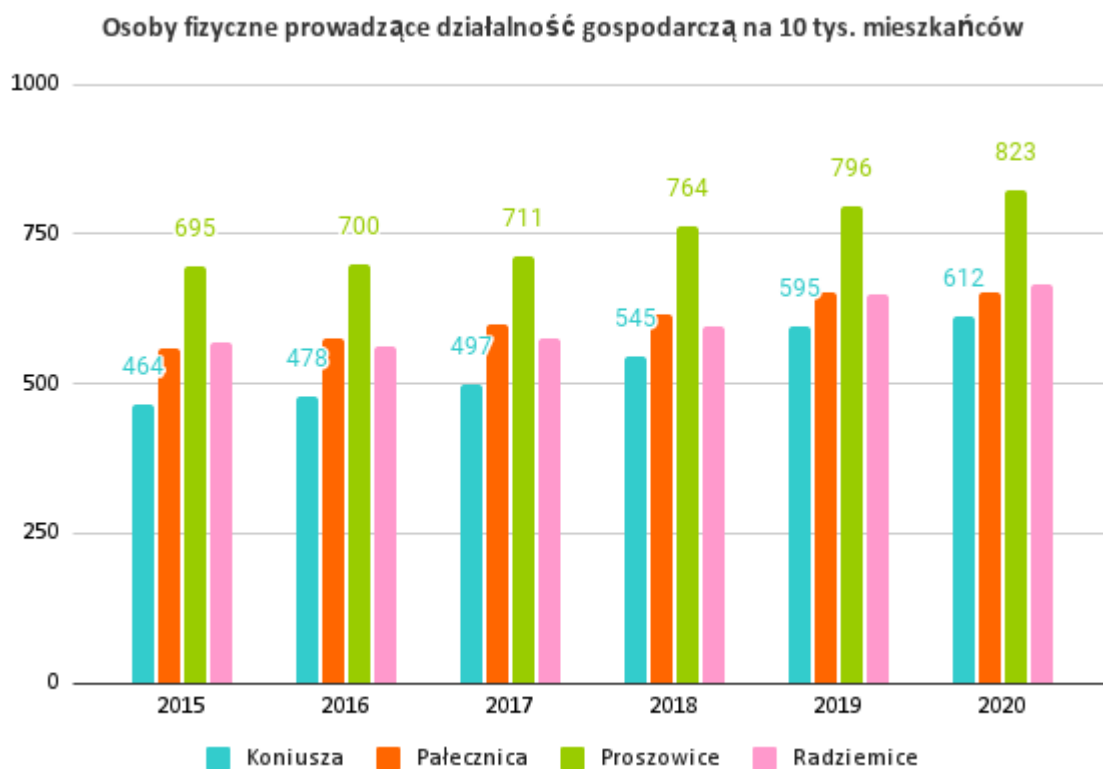
W kontekście przedsiębiorczości, warto także odnotować, że na obszarze LGD przeważają małe firmy rodzinne, nie będące w stanie stworzyć wystarczającej liczby ofert pracy. W LSR wskazano, iż w najbliższych latach trudno było spodziewać się pozytywnych zmian w tym aspekcie. Zaplanowano w konsekwencji wsparcie w postaci dotacji na inwestycje.

W latach 2015-2020 znacznie zwiększyła się liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON. W każdej spośród gmin wzrost ten był mniej lub bardziej dynamiczny - w gminie Koniusza odnotowano w tym okresie wzrost o 314,6, w gminie Paęcznica o 270,9, w gminie Proszowice o 316,5, a w gminie Radziemice o 238,3. Szczegóły obrazuje poniższy wykres.

Wykres 3. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na tys. ludności w wieku produkcyjnym.

W latach 2015-2020 na obszarze LGD odnotowano również wzrost osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, ale wzrosty te nie były dynamiczne. Największy dotyczył gminy Koniusza (o 148). Szczegóły obrazuje poniższy wykres.

Wykres 4. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w gminach wchodzących w skład LGD na 10 tys. mieszkańców.

Podsumowując zagadnienia przedsiębiorczości, należy podkreślić, że w LSR do potrzeb obszaru zaliczono przede wszystkim wsparcie istniejących przedsiębiorców w celu zwiększenia liczby miejsc pracy na obszarze LGD, zwiększenie poziomu przedsiębiorczości wśród mieszkańców obszaru LGD oraz wsparcie przetwórstwa lokalnych produktów.

W LSR stwierdzono, iż mieszkańcy obszaru LGD wykazują się dużą aktywnością w zakresie integracji społecznej i rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Aktywność mieszkańców przejawia się poprzez działalność: Kół Gospodyń Wiejskich, orkiestr dętych, zespołów śpiewaczych, klubów seniora, związków kombatanów, klubów sportowych, ochotniczych straży pożarnych, stowarzyszeń rozwoju wsi. Zwrócono także uwagę na działalność innych stowarzyszeń, w tym takich jak: Zespół Placówek Caritas w Proszowicach, Fundacja Wczoraj Dziś i Jutro, Fundacja Na Rzecz Kultury, Sztuki i Przyrody "Pszczółki", Stowarzyszenie Orkiestra Dęta "Sygnał" w Zielenicach.

Obok dużego zaangażowania społeczeństwa w działalność stowarzyszeń, warto zauważyć, że mieszkańcy chętnie uczestniczą w imprezach o charakterze ludowym lub

sportowym. Najbardziej popularną i angażującą formą kultywowania tradycji są coroczne wiejskie, gminne i powiatowe dożynki, w czasie których prezentowane są obrzędy i zwyczaje.

Ważną kwestią są problemy społeczne występujące na obszarze LGD. Mają one związek przede wszystkim z wysokim bezrobociem spowodowanym niewielką ilością dużych zakładów pracy i dużą liczbą małych przedsiębiorstw, a także rolniczym charakterem obszaru (rozdrobienie gospodarstw rolnych, niska opłacalność produkcji rolnej), małymi możliwościami rozwoju mieszkańców (niskie kwalifikacje, brak możliwości skorzystania z dotacji i ofert oferowanych przez Urząd Pracy), a także takimi aspektami jak np. brak żłobków. Do szczególnie ważnych grup, które należy objąć wsparciem zaliczono:

- rolników - z uwagi na wystąpienie zjawiska „ukrytego bezrobocia”, spadek opłacalności niskotowarowej produkcji rolnej czy fakt, iż na obszarze większość mieszkańców jest zatrudniona w sektorze rolnictwa,
- osoby bezrobotne - z uwagi na wysoką stopę bezrobocia, niskie kwalifikacje oraz niski poziom aktywności ekonomicznej,
- osoby młode (do 24 roku życia) - ze względu na dużą liczbę bezrobotnych w tej grupie wiekowej, niskie doświadczenie zawodowe i małą dostępność ofert pracy, a także ryzyko zwiększenia intensywności ruchów migracyjnych do innych miast lub państw,
- rodziny wielodzietne i niepełne - z uwagi na narażenie na problemy związane z utrudnionym dostępem do rynku pracy,
- osoby korzystające z pomocy społecznej - ze względu na dużą liczbę rodzin otrzymujących zasiłki rodzinne dla dzieci.

Rozwiązanie problemów dotyczących grup defaworyzowanych miało być możliwe dzięki pozyskiwaniu dofinansowania na założenie działalności gospodarczej, a także dofinansowanie istniejących przedsiębiorstw w celu zwiększania miejsc pracy i wsparcia przetwórstwa lokalnych produktów. Innym rozwiązaniem miały być działania związane z budową infrastruktury drogowej, sportu, rekreacji i kultury, renowacją obiektów dziedzictwa lokalnego i organizacją wydarzeń lokalnych w zakresie kultury, sportu i rekreacji.

Sama sytuacja demograficzna obszaru LGD jest w ostatnich latach coraz gorsza. Najbardziej liczną grupą mieszkańców jest ludność w wieku produkcyjnym, ale jednocześnie w

większości gmin obszaru można mówić o starzejącej się populacji. Stopniowo maleje liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, a wzrasta liczba osób w wieku poprodukcyjnym. Istnieją jednak od tego wyjątki - w latach 2015-2020 wzrosła liczba osób w wieku przedprodukcyjnym w gminie Koniusza, zaś nieznacznie spadła liczba osób w wieku poprodukcyjnym w gminie Radziemice. Szczegóły obrazuje poniższa tabela.

Gmina	Ludność gmin w wieku:					
	Przedprodukcyjnym		Produkcyjnym		Poprodukcyjnym	
	2015	2020	2015	2020	2015	2020
Koniusza	1 722	1 774	5 538	5 419	1 610	1 794
Pałecznicza	736	659	2 202	2 128	732	781
Proszowice	2 783	2 695	10 311	9 808	3 269	3 594
Radziemice	643	621	2 080	2 002	716	706

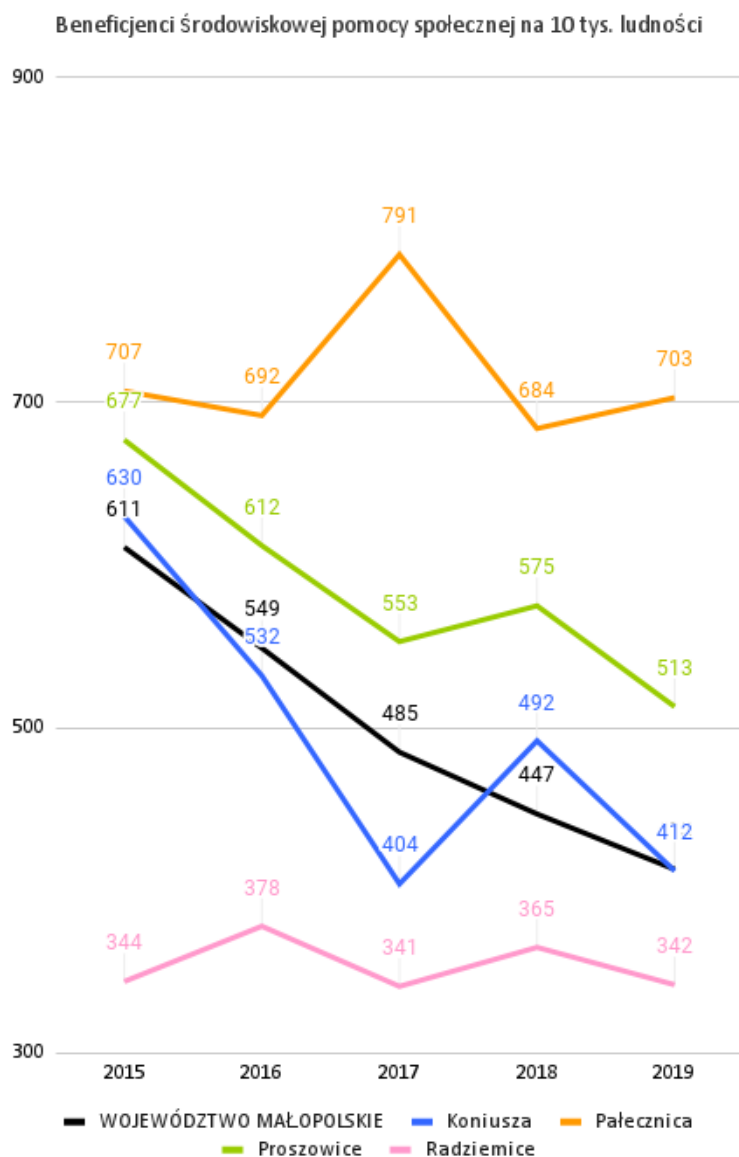
Tabela 5. Ludność gmin wchodzących w skład LGD w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym.

Saldo migracji wskazuje na negatywne tendencje. W latach 2016-2018 dodatnie saldo dało się zaobserwować w gminie Koniusza, ale w 2019 roku było ono już ujemne. W pozostałych gminach we wszystkich latach było ono ujemne poza przypadkiem z 2017 roku, gdy było ono dodatnie w gminach Proszowice i Radziemice. Szczegóły pokazano w poniższej tabeli.

Saldo migracji ogółem w gminach wchodzących w skład LGD				
Nazwa gminy/rok	2016	2017	2018	2019
Koniusza	44	20	44	-8
Pałecznicza	-10	-2	-17	-1
Proszowice	-33	18	-15	-69
Radziemice	-4	2	-28	-35

Tabela 6. Saldo migracji ogółem w gminach wchodzących w skład LGD.

Problemy dotyczące lokalnej gospodarki i rynku pracy bezpośrednio przekładały się na sytuację w zakresie realizacji polityki społecznej. W latach 2015-2019 obserwowano wprawdzie spadek liczby beneficjentów pomocy społecznej, ale należy zauważyć, że w przypadku gminy Pałecznicza i gminy Proszowice wskaźniki były wyższe niż średnia dla całego województwa małopolskiego. Szczegóły zaprezentowano na poniższym wykresie.

Wykres 5. Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności.

W kontekście atrakcyjności turystycznej, należy zwrócić uwagę, że na terenie obszaru LGD znajdują się liczne zabytki architektury sakralnej i świeckiej (zabytkowe kościoły, dwory, pałace, przydrożne kapliczki i figurki). Do najważniejszych zaliczyć można: dwór w Jakubowicach, dwór z parkiem krajobrazowym w Biórkowie Wielkim (Gmina Koniusza), dwór w

Lelowicach-Kolonii, dworek w Przemęczanach, drewnianą kaplicę z 1652 roku w Dalewicach oraz późnobarokowe figury przydrożne w Wierzbnie. Na terenie obszaru LGD odbywają się liczne wydarzenia kulturowe, w tym między innymi pokazy zaprzęgów konnych, występy orkiestr dętych oraz dożynki. Do tego można dodać takie inicjatywy jak: Festiwal Cebuli, Święto Koniuszy, Święto Ogórka, Święto Biórkowa, Festiwal Przemysłów Kultury „Biórkowskie Regionalna”. Zwracano w LSR uwagę jednak na konieczność utworzenia oferty kulturowej, która wykraczałaby poza kulturę ludową, w tym skierowaną do młodzieży. Innym ważnym aspektem było zadbanie o zwiększenie aktywności mieszkańców, co miało się odbywać poprzez np. wsparcie wydarzeń sportowych. W aspekcie turystyki i atrakcyjności obszaru, należy zauważyć, że bardzo słabo prezentuje się kwestia turystycznych obiektów noclegowych – tylko jeden tego rodzaju obiekt można odnaleźć w Proszowicach.

Turystyczne obiekty noclegowe w gminach – stan w dniu 31 lipca poszczególnych lat			
Nazwa gminy/rok	2016	2018	2020
Koniusza	0	0	0
Pałecznica	0	0	0
Proszowice	1	1	1
Radziemice	0	0	0

Tabela 7. Turystyczne obiekty noclegowe w gminach wchodzących w skład LGD „ProKoPaRa”.

W LSR do potrzeb obszaru zaliczono przede wszystkim: wsparcie istniejących przedsiębiorców w celu zwiększenia liczby miejsc pracy na obszarze LGD, zwiększenie poziomu przedsiębiorczości wśród mieszkańców obszaru LGD, wsparcie przetwórstwa lokalnych produktów, poprawę jakości życia mieszkańców obszaru w zakresie kultury, rozrywki, sportu, ochrony środowiska i infrastruktury drogowej oraz promocję obszaru LGD i produktów uprawianych na obszarze. W konsekwencji do wymienionych problemów dopasowano cele główne:

- I. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości i tworzenie nowych miejsc pracy (w jego ramach dwa cele szczegółowe – rozwój postaw przedsiębiorczych i wzrost samozatrudnienia oraz rozwój rynków zbytu i przetwórstwa lokalnego).

- II. Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru (w jego ramach cztery cele szczegółowe - podnoszenie kwalifikacji i umiejętności społeczności lokalnej, wspieranie rozwiązań pro-ekologicznych, poprawa oferty spędzania wolnego czasu w sferze kultury, sportu i rekreacji, modernizacja i budowa elementów infrastruktury drogowej).
- III. Zachowanie dziedzictwa lokalnego i promocja walorów LGD (w jego ramach dwa cele szczegółowe - działania w obszarze zachowania dziedzictwa kulturowego, wspieranie promocji walorów LGD i produkcji regionalnej).

5.2. Rzeczowy i finansowy postęp w realizacji LSR

Ocena postępu rzeczowo-finansowego pozwala sprawdzić pierwsze efekty wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju. Ewaluacja jest możliwa dzięki danym dotyczącym wskaźników wartości produktu, przypisanych do poszczególnych przedsięwzięć na etapie tworzenia LSR. Umiejętny dobór wskaźników zwiększa możliwość dobrej orientacji w realizowaniu celów szczegółowych. Na początek warto przyjrzeć się samej historii naborów, której szczegóły prezentuje poniższa tabela.

Data naboru	Przedsięwzięcie (K – konkurs, O – operacja własna, G – projekt grantowy)	Liczba złożonych wniosków	Liczba wybranych wniosków	Liczba podpisanych umów	Protesty złożone	Protesty / odwołania uwzględnione
22-11-2016r. do 06-12-2016 r.	Przedsięwzięcie 1.2 Dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej (K)	5	4	2	0	0
22-11-2016r. do 06-12-2016 r.	Przedsięwzięcie 1.2 Dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej – innowacyjnej (K)	3	3	2	0	0
23-05-2017r. do 05-06-2017r.	Przedsięwzięcie 1.1 Wspieranie rozwoju istniejących przedsiębiorstw (K)	8	5	3	0	0
23-05-2017r. do 05-06-2017r.	Przedsięwzięcie 1.1 Wspieranie rozwoju istniejących przedsiębiorstw ukierunkowanych na innowacje (K)	2	2	1	0	0
23-05-2017r. do 05-06-2017r.	Przedsięwzięcie 1.3 Rozwój rynku zbytu i przetwórstwa rolno – spożywczego (K)	1	1	0	0	0
06-12-2017r. do 19-12-2017r.	Przedsięwzięcie 1.8 Przedsięwzięcia z zakresu infrastruktury drogowej (K)	4	4	3	0	0
06-12-2017r. do 19-12-2017r.	Przedsięwzięcie 1.7 Przedsięwzięcia z zakresu infrastruktury sportu, rekreacji i kultury. (K)	4	4	2	0	0

12-02-2018r. do 26-02-2018r.	Przedsięwzięcie 1.9 Renowacja obiektów o dużym znaczeniu dla zachowania dziedzictwa lokalnego (K)	3	3	3	0	0
18-04-2018r. do 04-05-2018r.	Przedsięwzięcie 1.4 Szkolenia dla 3 sektorów LGD (K)	1	1	1	0	0
18-04-2018r. do 04-05-2018r.	Przedsięwzięcie 1.10 Organizacja i udział w wydarzeniach lokalnych i zewnętrznych o charakterze promocyjnym (K)	1	1	1	0	0
30-04-2018r. do 14-05-2018r.	Przedsięwzięcie 1.5 Organizacja działań edukacyjnych podnoszących wiedzę z zakresu ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianom klimatycznym także z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych. (K)	1	1	1	0	0
14-05-2018r. do 28-05-2018r.	Przedsięwzięcie 1.6 Organizacja wydarzeń lokalnych w zakresie kultury, sportu i rekreacji. (K)	1	1	1	0	0
14-05-2018r. do 28-05-2018r.	Przedsięwzięcie 1.2 Dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej (K)	2	2	2	0	0
23-07-2018r. do 06-08-2018r.	Przedsięwzięcie 1.3 Rozwój rynku zbytu i przetwórstwa rolno – spożywczego (K)	1	1	1	0	0
10-12-2018r. do 28-12-2018r.	Przedsięwzięcie 1.1 Wspieranie rozwoju istniejących przedsiębiorstw (K)	4	4	2	0	0
10-12-2018r. do 28-12-2018r.	Przedsięwzięcie 1.1 Wspieranie rozwoju istniejących przedsiębiorstw – innowacyjnych (K)	1	1	0	0	0
29-04-2019r. do 15-05-2019r.	Przedsięwzięcie 1.2 Dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej (K)	1	1	1	0	0
29-04-2019r. do 15-05-2019r.	Przedsięwzięcie 1.2 Dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej innowacyjnej (K)	1	1	1	0	0
17-10-2019r. do 31-10-2019r.	Przedsięwzięcie 1.1 Wspieranie rozwoju istniejących przedsiębiorstw (K)	3	3	1	0	0
17-10-2019r. do 31-10-2019r.	Przedsięwzięcie 1.1 Wspieranie rozwoju istniejących przedsiębiorstw (K)	1	1	0	0	0
17-10-2019r. do 31-10-2019r.	Przedsięwzięcie 1.1 Wspieranie rozwoju istniejących przedsiębiorstw innowacyjnych (K)	1	1	1	0	0
04-11-2019r. do 19-11-2019r.	Przedsięwzięcie 1.2 Dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej (K)	2	2	0	0	0
04-11-2019r. do 19-11-2019r.	Przedsięwzięcie 1.1 Wspieranie rozwoju istniejących przedsiębiorstw innowacyjnych (K)	1	1	0	0	0
16-03-2020 r. do 30-03-2020 r.	Przedsięwzięcie 1.5 Organizacja działań edukacyjnych podnoszących wiedzę z zakresu ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianom klimatycznym także z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych. (K)	1	1	1	0	0
16-03-2020 r. do 30-03-2020 r.	Przedsięwzięcie 1.7 Przedsięwzięcia z zakresu infrastruktury sportu, rekreacji i kultury. (K)	4	4	4	0	0
16-03-2020 r. do 30-03-2020 r.	Przedsięwzięcie 1.8 Przedsięwzięcia z zakresu infrastruktury drogowej. (K)	1	1	1	0	0

2020 r.						
16-03-2020 r. do 30-03-2020 r.	Przedsięwzięcie 1.2 Dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej. (K)	3	3	3	0	0
16-03-2020 r. do 30-03-2020 r.	Przedsięwzięcie 1.2 Dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej innowacyjnej (K)	1	1	1	0	0
21-10-2020 r. do 03-11-2020 r.	Przedsięwzięcie 1.2 Dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej. (K)	4	3	1	1	0
21-10-2020 r. do 03-11-2020 r.	Przedsięwzięcie 1.1 Wspieranie rozwoju istniejących przedsiębiorstw (K)	1	1	1	0	0
21-10-2020 r. do 03-11-2020 r.	Przedsięwzięcie 1.1 Wspieranie rozwoju istniejących przedsiębiorstw (K)	2	1	1	0	0
13-01-2021 r. do 26-01-2021 r.	Przedsięwzięcie 1.1 Wspieranie rozwoju istniejących przedsiębiorstw innowacyjnych (K)	2	2	wnioski w ocenie	0	0

Tabela 8. Nabory w ramach realizacji LSR przez LGD „ProKoPaRa”.

W kontekście naborów warto zwrócić uwagę na zmiany w LSR, które zostały dokonane w ocenianym okresie. Nie było ich dużo i dotyczyły drobnych korekt planu komunikacji, realizowanych projektów współpracy, pozyskania dodatkowych środków, popraw we wskaźnikach czy kryteriach wyboru i oceny operacji czy aktualizacji zapisów uwzględniających możliwość wykorzystania dodatkowych środków z „uwolnienia kursu euro”.

Informacje o naborach zawsze zamieszczane są na stronach internetowych (minimum 14 dni przed ogłoszeniem naboru). W przypadku naborów na otwarcie działalności gospodarczej wysyłane są także pisma do urzędów pracy, MOPS-ów, GOPS-ów, a także dostarczane są tam plakaty i ulotki. Organizowane są także spotkania w gminach, ale przede wszystkim w Gminnym Ośrodku Kultury w Koniuszy, gdzie znajduje się Biuro LGD. W czasach przed pandemią LGD miała także swoje stoiska na różnych wydarzeniach, gdzie informowała o prowadzonych działaniach.

Harmonogram naborów był kilkakrotnie zmieniany, co miało związek np. z rezygnacją wnioskodawcy i tym samym powrotem środków. Zainteresowanie naborami jest całkiem spore. Nabory z 2017 i 2018 roku pokazywały, że istnieje duże zapotrzebowanie na uzyskanie wsparcia finansowego na rozwój działalności gospodarczej. W pierwszym naborze wpłynęło 10 wniosków na łączną kwotę 2 mln zł, zaś dostępnych było mniej środków - 1,4 mln zł. W przypadku drugiego naboru wpłynęło 5 wniosków na łączną kwotę 941 520, zaś dostępne

środki wynosiły wówczas 800 000 zł. W przypadku wniosków na podejmowanie działalności gospodarczej w naborach w 2016 i 2018 roku łącznie wpłynęło 10 wniosków na łączną kwotę 500 000 zł, zaś dostępne środki wynosiły 300 000 zł. W konsekwencji po przeprowadzeniu analizy naborów z zakresu rozwoju przedsiębiorczości w latach 2016-2018 i udzielanego doradztwa, LGD podjęła decyzję o przeznaczeniu dodatkowych środków na działania z zakresu podejmowania i rozwoju działalności gospodarczej. W latach 2019-2021 dotacje na rozpoczęcie i wspieranie rozwoju istniejących przedsiębiorstw w dalszym ciągu cieszyły się dużym powodzeniem. Nabory z tych lat pokazują, że istnieje też duże zainteresowanie działaniami związanymi z infrastrukturą oraz spędzaniem wolnego czasu czy szkoleniami.

Pandemia Covid-19 nie wpłynęła znacząco na harmonogram i można stwierdzić, iż wszystko przebiegało zgodnie z planem. Kolejną kwestią jest to jak LGD „ProKoPaRa” radziła sobie z realizowaniem wskaźników. Szczegóły zaprezentowano w poniższej tabeli.

Cel ogólny	Cel Szczegółowy	Przedsięwzięcie	Wskaźnik produktu	Jednostka miary	Stan docelowy	Realizacja (%) 31.05.2021	
						U	P
I. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości i tworzenie nowych miejsc pracy;	I. 1. Rozwój postaw przedsiębiorczych i wzrost samozatrudnienia	Wspieranie rozwoju istniejących przedsiębiorstw	Liczba operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa	sztuka	8	87,5	75
			Liczba operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa ukierunkowanych na innowacje	sztuka	3	66,67	66,67
		Dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej	Liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa	sztuka	10	90	80
			Liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa ukierunkowanego na innowacje	sztuka	3	100	66,67

	I. 1. Rozwój rynków zbytu i wspieranie przetwórstwa lokalnego	Rozwój rynku zbytu i przetwórstwa rolno – spożywczego	Liczba operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa w zakresie rozwoju rynku zbytu przetwórstwa rolno - spożywczego	sztuka	1	100	100
II. Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru	II. 1. Podnoszenie kwalifikacji i umiejętności społeczności lokalnej	Szkolenia dla 3 sektorów LGD	Liczba szkoleń w zakresie podnoszenia kwalifikacji i umiejętności dla przedstawicieli trzech sektorów LGD	sztuka	7	100	100
	II. 2. Wspieranie rozwiązań proekologicznych	Organizacja działań edukacyjnych podnoszących wiedzę z zakresu ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianom klimatycznym także z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych	Liczba działań edukacyjnych podnoszących wiedzę z zakresu ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianom klimatycznym także z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych	sztuka	10	100	50
	II. 3. Poprawa oferty spędzania wolnego czasu w sferze kultury, sportu i rekreacji	Organizacja wydarzeń lokalnych w zakresie kultury, sportu i rekreacji	Liczba wydarzeń lokalnych w zakresie: kultury, sportu, rekreacji	sztuka	8	100	100
		Przedsięwzięcia z zakresu infrastruktury sportu rekreacji i kultury	Liczba operacji w zakresie nowych lub zmodernizowanych obiektów infrastruktury: sportu, rekreacji, kultury	sztuka	7	100	42,86
	II. 4. Modernizacja i budowa elementów infrastruktury drogowej	Przedsięwzięcia z zakresu infrastruktury drogowej	Liczba operacji w zakresie infrastruktury drogowej w zakresie włączenia społecznego	sztuka	4	100	75
III. Zachowanie dziedzictwa lokalnego oraz promocja walorów LGD	III. 1. Działania w obszarze zachowania dziedzictwa kulturowego	Renowacja obiektów o dużym znaczeniu dla zachowania dziedzictwa lokalnego	Liczba zabytków poddanych pracom konserwatorskim lub restauratorskim w wyniku wsparcia otrzymanego w ramach realizacji strategii	sztuka	3	100	100
	III. 2. Wspieranie promocji walorów LGD i produkcji regionalnej	Organizacja i udział w wydarzeniach lokalnych i zewnętrznych o charakterze promocyjnym	Liczba zorganizowanych wydarzeń o charakterze promocyjnym lub udział w wydarzeniach lokalnych lub zewnętrznych o charakterze promocyjnym	sztuka	100	100	100

Tabela 9. Postęp rzeczowy w realizacji LSR przez LGD „ProKoPaRa”.

Dane z postępu rzeczowego pokazują, że nie ma większych problemów z realizacją wskaźników. Bliskie realizacji są wszystkie przedsięwzięcia z pierwszego celu szczegółowego, jakim rozwój postaw przedsiębiorczych i wzrost samozatrudnienia. Wypłacono już 3/4 środków przeznaczonych na rozwój istniejącego przedsiębiorstwa (zakontraktowano 87,5%) oraz 4/5 środków przeznaczonych na utworzenie nowego przedsiębiorstwa (zakontraktowano 90%). Zrealizowano także już wszystkie operacje polegające na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa w zakresie rozwoju rynku zbytu przetwórstwa rolno-spożywczego.

W przypadku drugiego celu dotyczącego poprawy jakości życia mieszkańców obszaru, stopień realizacji wskaźników także przedstawia się bardzo dobrze. Udało się już zrealizować wszystkie szkolenia w zakresie podnoszenia kwalifikacji i umiejętności dla przedstawicieli trzech sektorów LGD. Zakontraktowano wszystkie (wypłacono połowę) działania edukacyjne podnoszące wiedzę z zakresu ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianom klimatycznym. Dobrze prezentują się wskaźniki dotyczące poprawy oferty spędzania wolnego czasu w sferze kultury, sportu i rekreacji. Zorganizowano już wszystkie zaplanowane wydarzenia w tym zakresie oraz zakontraktowano wszystkie operacje w zakresie nowych lub zmodernizowanych obiektów infrastruktury sportu, rekreacji i kultury oraz infrastruktury drogowej w zakresie włączenia społecznego.

Zrealizowano już wszystkie przedsięwzięcia z celu trzeciego dotyczącego zachowania dziedzictwa lokalnego i promocji walorów LGD. W ten sposób zakontraktowano i wypłacono środki na renowacje obiektów o dużym znaczeniu dla dziedzictwa lokalnego, a także zorganizowano wszystkie zaplanowane wydarzenia o promocyjnym charakterze i wzięto udział w wydarzeniach zewnętrznych.

Pandemia nie wpłynęła znacząco na realizację wskaźników, a w zasadzie jedyna większa zmiana dotyczyła zmniejszenia liczby założonych w LSR spotkań.

Z realizacją budżetu nie ma również większych problemów i nie było również potrzeby np. przesuwania przeznaczonych środków między przedsięwzięciami. Sam budżet także okazał się wystarczający. W 2019 roku LGD ProKoPara otrzymała dodatkowe środki, które przeznaczono na działania związane z podejmowaniem i rozwojem działalności gospodarczej. Aktualnie złożony został wniosek do Urzędu Marszałkowskiego związany z przewalutowaniem LSR, a pozyskane dzięki temu środki zostaną rozdysponowane na otwieranie i rozwój

działalności gospodarczej oraz przedsięwzięcia z zakresu infrastruktury sportu, rekreacji i kultury.

Do najciekawszych realizowanych operacji zaliczyć można ogród sensoryczny w Proszowicach czy kompleks boisk sportowych w Czernichowie.

5.3. Projekty współpracy

W przypadku projektów współpracy aktualnie dopinany jest projekt „Nasze małopolskie smaki”. Będzie on realizowany z 11 grupami polskimi i 2 zagranicznymi. Ma on na celu promocję lokalnych produktów i samych LGD-ów. Późne złożenie wniosku ma związek z dużą ilością zaangażowanych grup i komplikacjami, jakie wynikały w międzyczasie.

LGD „ProKoPaRa” nie planuje innych projektów współpracy z uwagi na braki środków na tego rodzaju działania.

5.4. Działania poza RLKS

„ProKoPaRa” stara się o pozyskiwanie środków z zewnątrz i tym samym ma na swoim kilka działań realizowanych poza RLKS. Z konkursu „Mecenat Małopolski” w 2018 roku udało się pozyskać środki (14 000 zł) na zakup instrumentów dla Orkiestry Dętej „Sygnał” w Koniuszy. Dzięki temu udało się osiągnąć wskaźnik dotyczący podnoszenia aktywności społeczno-kulturowej, a prowadzone działania służyły między innymi popularyzacji zainteresowań młodzieży czy kultywowaniu tradycji orkiestr dętych.

Z Funduszu Prewencyjnego PZU SA od listopada 2019 roku do kwietnia 2020 roku realizowano program „Bawmy się bezpiecznie”. Polegał on na przygotowaniu terenu pod plac zabaw, strefę rekreacji, ogrodzenie terenu oraz zakup i montaż wyposażenia placu zabaw do stworzenia miejsca przystosowanego do pełnienia roli bufora bezpieczeństwa dla dzieci, rodziców, opiekunów i mieszkańców Gminy Koniusza. Koszt działania wyniósł 73 162,50 zł.

Należy także wspomnieć o programie „Nie starzeje się ten, kto nie ma na to czasu”. Odbywał się on w ramach otwartego konkursu ofert na realizację w latach 2019-2020 zadań publicznych województwa małopolskiego w zakresie wspierania funkcjonowania społecznego oraz przeciwdziałania wykluczeniu osób starszych. Realizacja trwała od 1 września 2019 roku

do 30 listopada 2020 roku, a koszt wyniósł 34 317 zł. W trakcie programu organizowane były dla seniorów rozmaite spotkania i wyjazdy. W ten sposób nabyli oni wiedzę i umiejętności, a także można było mówić o integracji wewnątrzpokoleniowej i rozwoju wolontariatu wśród seniorów.

LGD „ProKoPaRa” w najbliższych latach planuje prowadzenie dalszych działań poza RLKS.

5.5. Działalność Biura LGD

Biuro LGD „ProKoPaRa” ma swoją siedzibę w Koniuszy. Aktualnie zatrudnione są tam dwie osoby. Na przestrzeni ostatnich lat nie dochodziło do większych zmian kadrowych (jedna z pracowniczek jest zatrudniona od 2016 roku). Przy tak niewielkiej ilości osób w Biurze LGD niezbędna jest współpraca w prowadzonych działaniach i nie ma sztywnego podziału obowiązków. Czas pracy został dokładnie przemyślany i nie ma potrzeby np. „pozostania po godzinach”. Kontakt z Radą i Zarządem określany jest jako bardzo dobry, a dużym pozytywnym jest obecność w Radzie wójtów, co znacznie ułatwia współpracę w realizowaniu zadań.

Pandemia Covid-19 wpłynęła w pewien sposób na pracę Biura LGD. W początkowym etapie zdecydowano się na chwilowe przejście na pracę zdalną, a później ograniczono bezpośrednie kontakty z wnioskodawcami. Dało się również zaobserwować, że sami beneficjenci w większym stopniu decydowali się na kontakt telefoniczny czy mailowy. Z indywidualnego doradztwa nie zrezygnowano, ale wszystko odbywa się w reżimie sanitarnym.

W LGD „ProKoPaRa” dużą uwagę przykładą się do podnoszenia kompetencji. W latach 2016-2021 organizowano bardzo dużo szkoleń i to zarówno dla pracowników, jak i członków organów LGD. Dotyczyły one podnoszenia kompetencji w zakresie prowadzonego doradztwa, zasad wypełnienia dokumentacji aplikacyjnej i wdrożeniowej oraz innych kwestii dotyczących wdrażania LSR. Szczegóły zaprezentowano w poniższych tabelach.

Data szkolenia	Temat szkolenia	Wykonawca szkolenia	Liczba przeszkolonych pracowników LGD
30.08.2016	Kompetencje pracownika LGD w zakresie planowania i wydatkowania Funduszy z PROW	Eurokreator s.c.	4
13.09.2016	Kompetencje pracownika LGD w zakresie planowania i wydatkowania Funduszy z PROW	Eurokreator s.c.	4
19.09.2016	Poddziałanie 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego	Jednostka Regionalna KSOW Województwa Małopolskiego	2

	przez społeczność”		
16-17.01.2017	Podniesienie kompetencji w zakresie oceny formalnej wniosków w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, ze szczególnym naciskiem na weryfikację biznesplanów i dokumentacji technicznej	Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich	1
07.03.2017	Podniesienie kompetencji, w tym praktycznych umiejętności w zakresie prowadzenia przez LGD doradztwa dla wnioskodawców i skutecznej komunikacji ze społecznością lokalną dla wzmocnienia roli LGD w środowiskach lokalnych	Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich	1
15.05.2017	Zasady wypełniania dokumentacji aplikacyjnej i rozliczeniowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”	LGD „ProKoPaRa”	3
18-19.05.2017	Podniesienie kompetencji w zakresie monitoringu i ewaluacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność	Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich	1
23.11.2017	Zasady wypełniania dokumentacji aplikacyjnej i rozliczeniowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”	LGD „ProKoPaRa”	3
30.11.2017	Ewaluacja i monitoring wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju	Nadwiślańska Grupa Działania „E.O.CENOMA”	3
04.12.2017	Szkolenie dla Lokalnych Grup Działania (LGD) dotyczące wdrażania Lokalnych Strategii Rozwoju (LSR)	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego	3
11.12.2017	Wdrażanie lokalnej strategii rozwoju	LGD „ProKoPaRa”	3
23.04.2018	Bezpieczeństwa informacji i ochrony danych osobowych, RODO – zmiany niezbędne do wprowadzenia w Stowarzyszeniach	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego	1
11.06.2018	Zasady wypełniania dokumentacji aplikacyjnej i rozliczeniowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”	LGD „ProKoPaRa”	3
27.06.2018	Granty, projekty współpracy, operacje własne	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego	2
14.11.2018	Zasady wypełniania dokumentacji aplikacyjnej i rozliczeniowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego PROW 2014-2020	LGD „ProKoPaRa”	3
21.11.2018	Ewaluacja i monitoring wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju	LGD „ProKoPaRa”	3
05.12.2018	Wdrażanie lokalnej strategii rozwoju	LGD „ProKoPaRa”	3
06.02.2019	Szkolenie dla Lokalnych Grup Działania (LGD)	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego	2
17.04.2019	Szkolenie dla Lokalnych Grup Działania (LGD)	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego	2
24.06.2019	Szkolenie dla Lokalnych Grup Działania (LGD)	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego	2
20.09.2019	Szkolenie dla Lokalnych Grup Działania (LGD)	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego	2
01.10.2019	Zasady wypełniania dokumentacji aplikacyjnej i rozliczeniowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”	LGD „ProKoPaRa”	2
07.10.2019	Wdrażanie lokalnej strategii rozwoju	LGD „ProKoPaRa”	2

20.12.2019	Ewaluacja i monitoring wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju	LGD „ProKoPaRa”	2
13.01.2020	Szkolenie dla Lokalnych Grup Działania (LGD)	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego	1
24.06.2020	Szkolenie dla Lokalnych Grup Działania (LGD)	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego	2
16.09.2020	Szkolenie dla Lokalnych Grup Działania (LGD)	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego	2
01.10.2020	Zasady wypełniania dokumentacji aplikacyjnej i rozliczeniowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”	LGD „ProKoPaRa”	2
16.12.2020	Szkolenie dla Lokalnych Grup Działania (LGD)	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego	2
17.12.2020	Zasady wypełniania dokumentacji aplikacyjnej i rozliczeniowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”	LGD „ProKoPaRa”	2
09.04.2021	Szkolenie dla Lokalnych Grup Działania (LGD)	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego	2
17.05.2021	Szkolenie dla Lokalnych Grup Działania (LGD)	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego	2

Tabela 10. Szkolenia pracowników LGD w okresie od 1.01.2016 do 31.05.2021.

Data szkolenia	Temat szkolenia	Wykonawca szkolenia	Liczba przeszkolonych członków zarządu	Liczba przeszkolonych członków rady
30.08.2016	Kompetencje pracownika LGD w zakresie planowania i wydatkowania Funduszy z PROW	Eurokreator s.c.	5	11
13.09.2016	Kompetencje pracownika LGD w zakresie planowania i wydatkowania Funduszy z PROW	Eurokreator s.c.	5	12
15.05.2017	Zasady wypełniania dokumentacji aplikacyjnej i rozliczeniowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”	LGD „ProKoPaRa”	2	0
23.11.2017	Zasady wypełniania dokumentacji aplikacyjnej i rozliczeniowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”	LGD „ProKoPaRa”	2	0
30.11.2017	Ewaluacja i monitoring wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju	Nadwiślańska Grupa Działania „E.O.CENOMA”	1	0
11.12.2017	Wdrażanie lokalnej strategii rozwoju	LGD „ProKoPaRa”	2	15
29.12.2017	Funkcjonowanie Rady LGD, procedury oceny i wyboru wniosków do finansowania, kreowanie i zmiana kryteriów lokalnych wyboru operacji	LGD „ProKoPaRa”	0	15
19-20.04.2018	Wdrażanie lokalnej strategii rozwoju	LGD „ProKoPaRa”	4	15
11.06.2018	Zasady wypełniania dokumentacji aplikacyjnej i rozliczeniowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”	LGD „ProKoPaRa”	2	0
14.11.2018	Zasady wypełniania dokumentacji aplikacyjnej i rozliczeniowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego PROW 2014-2020	LGD „ProKoPaRa”	2	0

21.11.2018	Ewaluacja i monitoring wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju	LGD „ProKoPaRa”	2	0
05.12.2018	Wdrażanie lokalnej strategii rozwoju	LGD „ProKoPaRa”	2	15
28.12.2018	Funkcjonowanie Rady LGD, procedury oceny i wyboru wniosków do finansowania, kreowanie i zmiana kryteriów lokalnych wyboru operacji	LGD „ProKoPaRa”	0	15
18.06.2019	Funkcjonowanie Rady LGD, procedury oceny i wyboru wniosków do finansowania, kreowanie i zmiana kryteriów lokalnych wyboru operacji	LGD „ProKoPaRa”	0	15
20.09.2019	Szkolenie dla Lokalnych Grup Działania (LGD)	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego	2	0
01.10.2019	Zasady wypełniania dokumentacji aplikacyjnej i rozliczeniowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”	LGD „ProKoPaRa”	2	0
07.10.2019	Wdrażanie lokalnej strategii rozwoju	LGD „ProKoPaRa”	2	15
20.12.2019	Ewaluacja i monitoring wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju	LGD „ProKoPaRa”	2	0
13.01.2020	Szkolenie dla Lokalnych Grup Działania (LGD)	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego	1	0
28.01.2020	Lokalne kryteria wyboru operacji, ustalenie kwoty wsparcia, zgodność operacji z LSR	LGD „ProKoPaRa”	2	15
26.08.2020	Lokalne kryteria wyboru operacji, ustalenie kwoty wsparcia, zgodność operacji z LSR	LGD „ProKoPaRa”	2	15
16.09.2020	Szkolenie dla Lokalnych Grup Działania (LGD)	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego	2	1
01.10.2020	Zasady wypełniania dokumentacji aplikacyjnej i rozliczeniowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”	LGD „ProKoPaRa”	2	0
14.12.2020	Funkcjonowanie Rady LGD, procedury oceny i wyboru wniosków do finansowania, kreowanie i zmiana kryteriów lokalnych wyboru operacji	LGD „ProKoPaRa”	0	11
16.12.2020	Szkolenie dla Lokalnych Grup Działania (LGD)	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego	2	2
17.12.2020	Zasady wypełniania dokumentacji aplikacyjnej i rozliczeniowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”	LGD „ProKoPaRa”	2	0
29.01.2021	Lokalne kryteria wyboru operacji, ustalenie kwoty wsparcia, zgodność operacji z LSR	LGD „ProKoPaRa”	2	8
09.04.2021	Szkolenie dla Lokalnych Grup Działania (LGD)	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego	2	0

Tabela 11. Szkolenia członków organów LGD w okresie od 1.01.2016 do 31.05.2021.

Wpływ na efektywne działania LGD i zaangażowanie lokalnej społeczności w realizowanie LSR ma obustronna komunikacja pomiędzy Stowarzyszeniem a przedstawicielami lokalnej społeczności. Podstawą jest w tym przypadku plan komunikacji. Głównymi celami leżącymi u podstaw jego opracowania było:

- podniesienie świadomości społecznej w zakresie realizacji lokalnych potrzeb,
- upowszechnienie korzyści wynikających z wykorzystania środków,

- pomoc i wsparcie beneficjentów w procesie pozyskiwania środków poprzez profesjonalną informację, motywację, doradztwo i wsparcie,
- stworzenie sprawnego systemu komunikacji między wnioskodawcami a ProKoPaRą.

Dotarcie do społeczności miało odbywać się poprzez konkretne działania komunikacyjne i przypisane do nich wskaźniki. Realizacja planu komunikacji w latach 2016-2021 została zaprezentowana w poniższej tabeli.

Działanie komunikacyjne	Nazwa wskaźnika	Docelowa wartość wskaźnika	Wartość wskaźnika osiągnięta na dzień:					
			31.12 2016	31.12 2017	31.12 2018	31.12 2019	31.12 2020	31.05 2021
Kampania Informacyjna nt. zasad aplikowania o dofinansowanie, oceniania i wyboru operacji przez LGD	Bieżąca publikacja informacji na stronie internetowej LGD.	40	12	26	36	24	29	2
	Spotkania informacyjne dla potencjalnych beneficjentów	6	0	2	3	1	2	1
	Ulotki nt. założeń LSR – dystrybucja – miejsca spotkań mieszkańców – urzędy, parafie, etc.	1000	100	200	300	100	200	100
Informowanie na temat zasad prawidłowego przygotowania projektu oraz warunkach realizacji projektów w ramach PROW	Doradztwo indywidualne dla potencjalnych beneficjentów	200	33	80	65	47	29	2
	Konsultacje telefoniczne dla potencjalnych beneficjentów	50	24	30	35	27	101	23
Informowanie na temat możliwości udziału w	Przekazanie informacji do PUP oraz Ośrodków	6 informacji, 500 ulotek	0, 0	2, 200	2, 200	1, 100	1, 100	0, 0

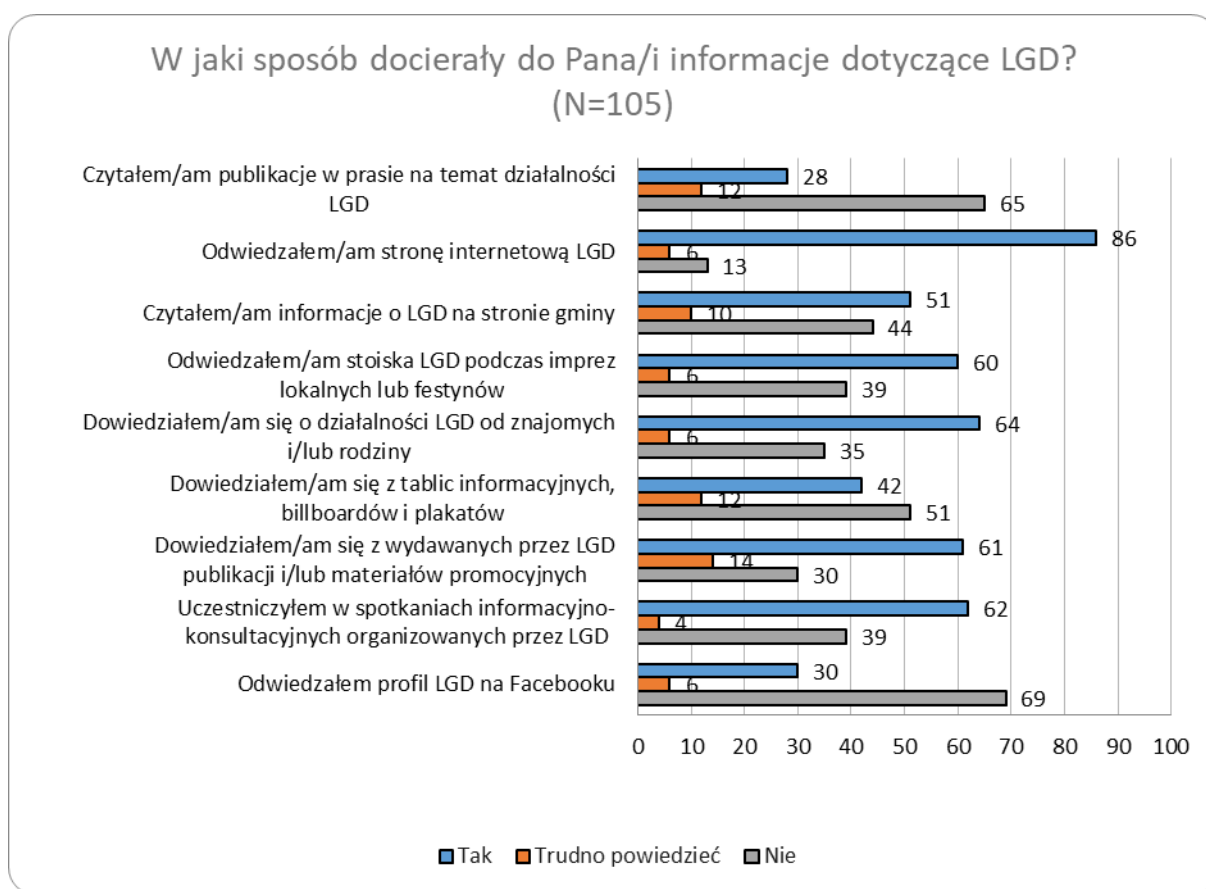
realizacji LSR oraz korzyści wynikających z realizacji projektów z PROW	Pomocy Społecznej z terenu LGD							
Badanie opinii i satysfakcji Wnioskodawców w z jakości pomocy świadczonej przez LGD na etapie przygotowania wniosków aplikacyjnych	Ankieta monitorująca	100	33	80	65	61	17	2
	Karty funkcjonowania LGD	100	33	80	65	61	17	2
Informowanie na temat możliwości udziału w realizacji LSR oraz korzyści wynikających z realizacji projektów z PROW	Otwarte spotkanie informacyjne (2017 r - 2019 r)	1 spotkanie/rok , 1000 ulotek	1	1	1	1	0	0
Informowanie na temat zasad i warunków prawidłowej realizacji i rozliczania projektu w ramach PROW	Doradztwo indywidualne dla beneficjentów realizujących projekt	40	0	0	19	20	8	0
	Konsultacje telefoniczne dla beneficjentów realizujących projekt	60	0	0	20	28	16	11
	Spotkania informacyjno-szkoleniowe	3	0	0	1	1	1	0

Tabela 12. Realizacja wskaźników planu komunikacji przez LGD „ProKoPaRa”.

Plan komunikacji na przestrzeni ostatnich lat nie był szczególnie aktualizowany. Pewne korekty wymusiła pandemia, kiedy trzeba było zrezygnować z otwartych spotkań na imprezach organizowanych przez gminy. Według pracowników najbardziej efektywna jest komunikacja przy wykorzystaniu strony internetowej, ale także doradztwo indywidualne czy telefoniczne

oraz przekazywanie informacji do urzędów pracy i ośrodków pomocy społecznej. Istotnym elementem są ankiety monitorujące, ale należy podkreślić, że ważnym aspektem w komunikacji okazał się również „marketing szeptany”.

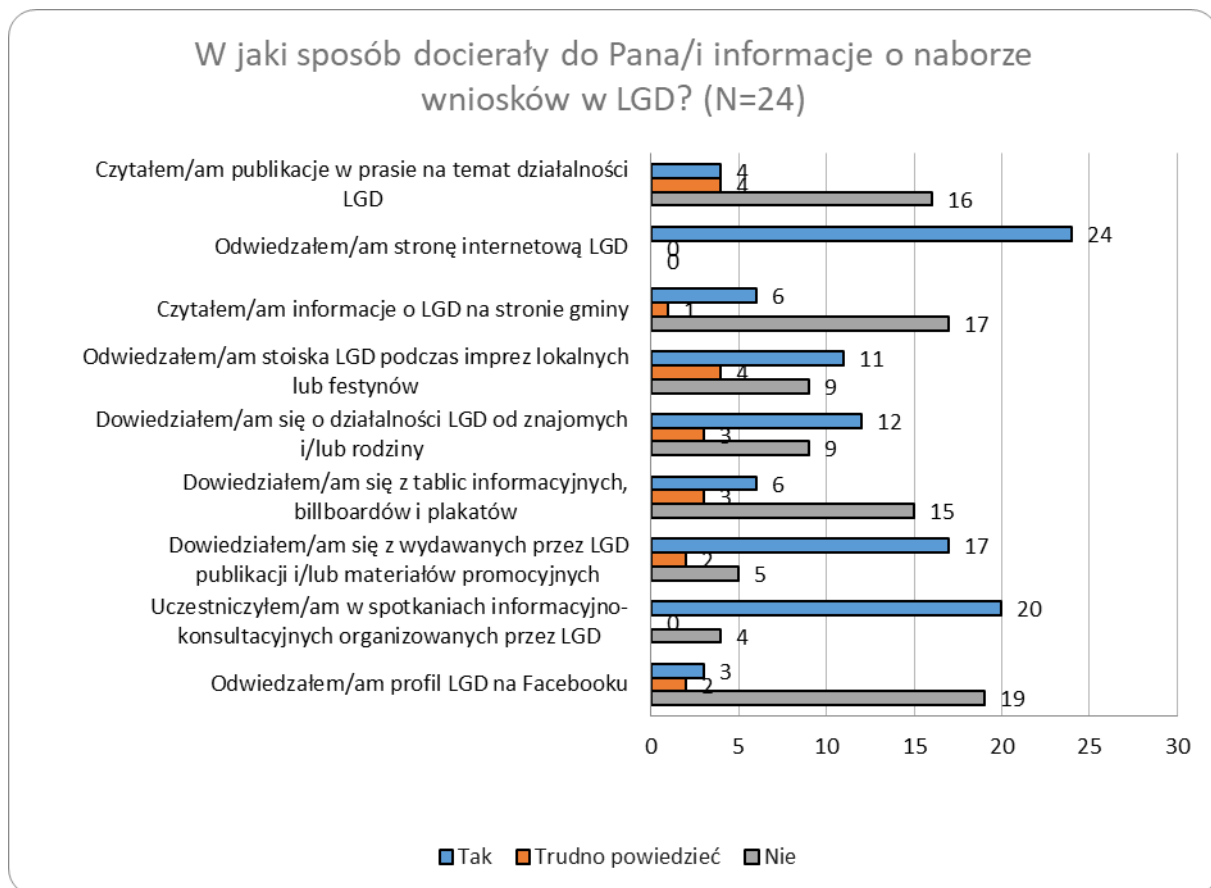
Nawiązując do planu komunikacyjnego, warto sprawdzić opinie samych mieszkańców gmin obszaru LGD na temat tego, czy komunikacja była efektywna. W ankiecie zadano pytanie o rozpoznawalność LGD „ProKoPaRa”. Spośród 106 badanych mieszkańców, aż 105 wybrało odpowiedź twierdzącą, a tylko jedna stwierdziła, że nigdy nie słyszała o LGD. Osobom, które wskazały, iż słyszały o LGD „ProKoPaRa” zadano kolejne pytanie dotyczące tego, w jaki sposób dotarły do informacji o LGD.

Wykres 6. Metody docierania informacji o LGD „ProKoPaRa” do mieszkańców obszaru.

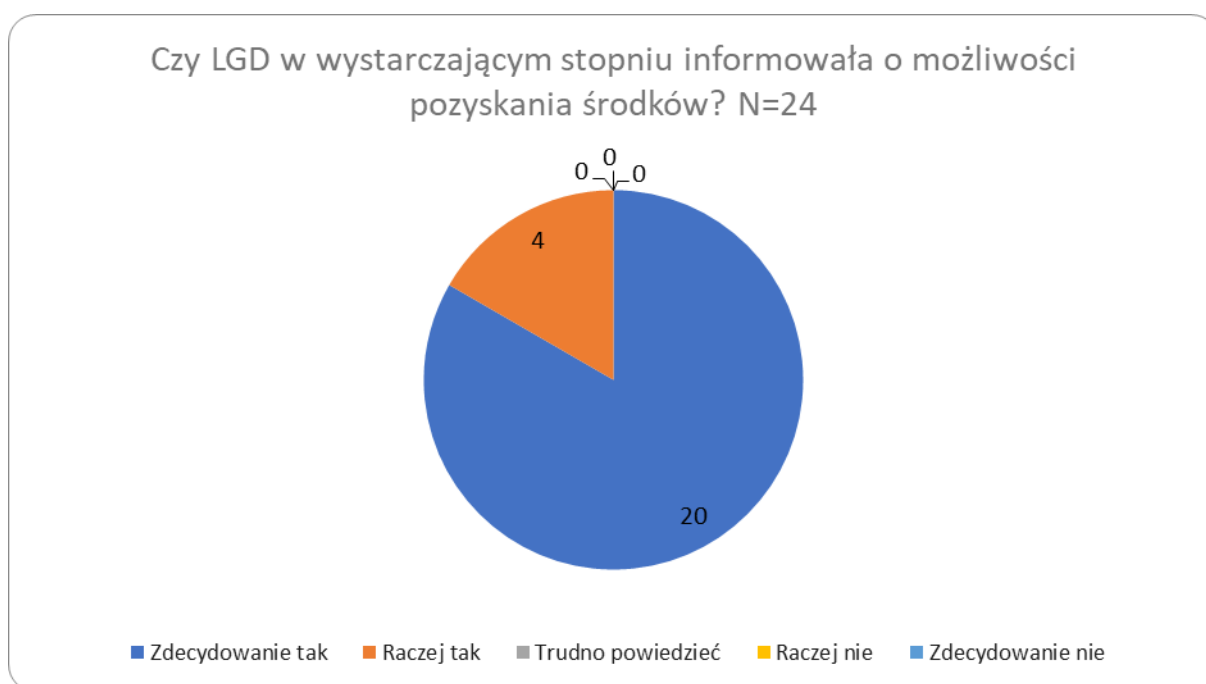
Dane z powyższego wykresu pokazują, iż przygotowany plan komunikacji był efektywny. Zdecydowanie najwięcej mieszkańców gmin obszaru LGD biorących udział w badaniu wskazało, iż źródłem informacji o LGD była strona internetowa gminy (86), a na drugim miejscu pośród wskazań był „marketing szeptany”, czyli pozyskanie informacji

o działalności LGD od znajomych i/lub rodziny (64). Dużo wskazań miało również uczestnictwo w spotkaniach informacyjno-konsultacyjnych organizowanych przez LGD (62), a także publikacje i/lub materiały promocyjne wydawane przez „ProKoPaRę” (61). Pozytywnie należy także odebrać wyniki wskazujące odwiedzanie stoisk LGD podczas imprez lokalnych czy festynów (60). Mniej niż połowa spośród ankieterowanych (51 ze 105) wskazała jako źródło informacji o LGD zamieszczane na stronie gminy. 42 mieszkańców gmin obszaru LGD dowiedziało się o działalności dzięki tablicom informacyjnym, billboardom czy plakatom. Na podstawie udzielonych przez mieszkańców, którzy brali udział w ankiecie, odpowiedzi można wskazać, iż najmniej efektywny był profil LGD na Facebooku (30), a także publikacje w prasie na temat działalności LGD (28). W kontekście działań komunikacyjnych, warto również sprawdzić, w jaki sposób docierały do potencjalnych beneficjentów informacje o naborze wniosków w LGD.

Wykres 7. Metody docierania informacji o naborach w LGD „ProKoPaRa” do potencjalnych beneficjentów.

Dwa źródła informacji o naborze wniosków zdecydowanie przeważają w wynikach ankietowanych beneficjentów. Wszyscy respondenci (24) wskazali stronę internetową jako źródło informacji, a niewiele mniej badanych osób (20) stwierdziło, że dotarli do informacji dzięki uczestnictwu w spotkaniach informacyjno-konsultacyjnych organizowanych przez LGD. Ważne okazały się również wydawane przez „ProKoPaRę” publikacje i materiały promocyjne (17), a także informacje pozyskanie od znajomych i/lub rodziny (12). Istotną rolę odegrało odwiedzanie stoisk LGD w trakcie imprez lokalnych i festynów (11 wskazań). Słabo w ankiecie wypadły informacje zamieszczane na tablicach informacyjnych, billboardach czy plakatach (6 wskazań) oraz informacje o LGD na stronie gminy (6). Badani respondenci najrzadziej wskazywali publikacje w prasie na temat działalności LGD (4 osoby wskazały, że tą drogą docierały do informacji o naborze wniosków, zaś 16 stwierdziło, iż nie odegrało to roli) oraz odwiedzanie profilu LGD na Facebooku (odpowiednio 3 i 19 wskazań). Kolejną kwestią wartą analizy jest to, jak beneficjenci oceniają to, czy LGD w wystarczającym stopniu informowała o możliwości pozyskania środków.

Wykres 8. Ocena beneficjentów na temat stopnia informowania przez LGD o możliwości pozyskania środków.

Ankietowani beneficjenci bardzo pozytywnie oceniają działalność Biura LGD w aspekcie informowania o możliwości pozyskania środków. Żadna z badanych osób nie oceniła Biura LGD negatywnie w tej kwestii. Dodatkowo warto podkreślić, że spośród 24

ankietowanych, aż 20 wskazało odpowiedź „zdecydowanie tak”, a 4 „raczej tak”. Można więc stwierdzić, że LGD „ProKoPaRa” wywiązuje się z jednego z podstawowych zadań, do którego zostało powołana.

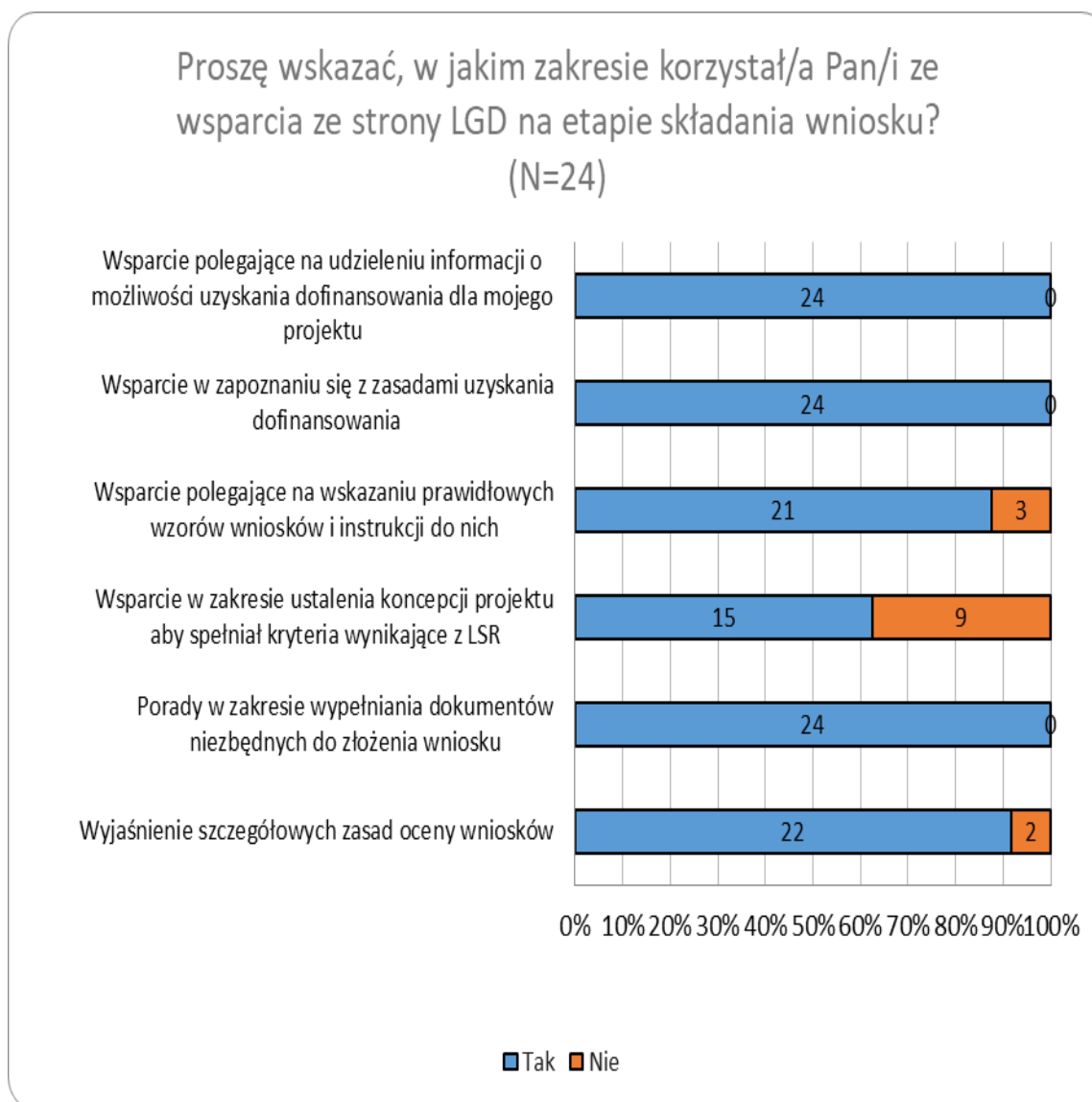
Jedną z najbardziej efektywnych form komunikacji z lokalną społecznością jest doradztwo. W LGD „ProKoPaRa” najwięcej porad zostało udzielonych w Biurze LGD oraz telefonicznie (znacznego ich wzrost w trakcie pandemii), a mniej przy wykorzystaniu sieci internetowej. Osobisty kontakt uważany jest za najbardziej efektywny. Samo zainteresowanie doradztwem wśród beneficjentów jest duże i dotyczy rozmaitych kwestii związanych ze składaniem i wypełnianiem wniosków. Należy jednak odnotować, że duża część dokumentów aplikacyjnych przygotowywana jest przez profesjonalne firmy. Dane dotyczące doradztwa zaprezentowano w poniższej tabeli.

	Dane na dzień					
	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020	31.05.2021
Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa w biurze	33	80	84	67	37	2
Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa udzielonych telefonicznie	24	30	65	55	117	34
Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa mailowo/ przez Internet	4	13	21	25	18	2
Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa (suma wierszy powyżej)	61	123	170	147	172	38

Tabela 13. Porady udzielone przez Biuro LGD „ProKoPaRa”.

W ramach opisywanego tu badania ewaluacyjnego zebrano opinie beneficjentów na temat doradztwa udzielanego im na różnych etapach współpracy z „ProKoPaRą”. Zdecydowana większość ankietowanych beneficjentów korzystała z szerokiego zakresu wsparcia ze strony LGD na etapie składania wniosku. Wszyscy 24 respondenci skorzystali ze wsparcia polegającego na udzieleniu informacji o możliwości uzyskania dofinansowania dla projektu, wsparcia w zapoznaniu się z zasadami uzyskania dofinansowania oraz porad w zakresie wypełniania dokumentów koniecznych do złożenia wniosku. 22 respondentów skorzystało z wyjaśnienia szczegółowych zasad oceny wniosków, a 21 osób ze wsparcia polegającego na wskazaniu

prawidłowych wzorów wniosków i instrukcji do nich. Najbardziej skorzystano (aczkolwiek nadal często – 15 ankietowanych) ze wsparcia w zakresie ustalenia koncepcji projektu aby spełniał kryteria wynikające z LSR. Szczegóły zaprezentowano na poniższym wykresie.

Wykres 9. Zakres wsparcia udzielonego beneficjentom ze strony LGD na poszczególnych etapach składania wniosku.

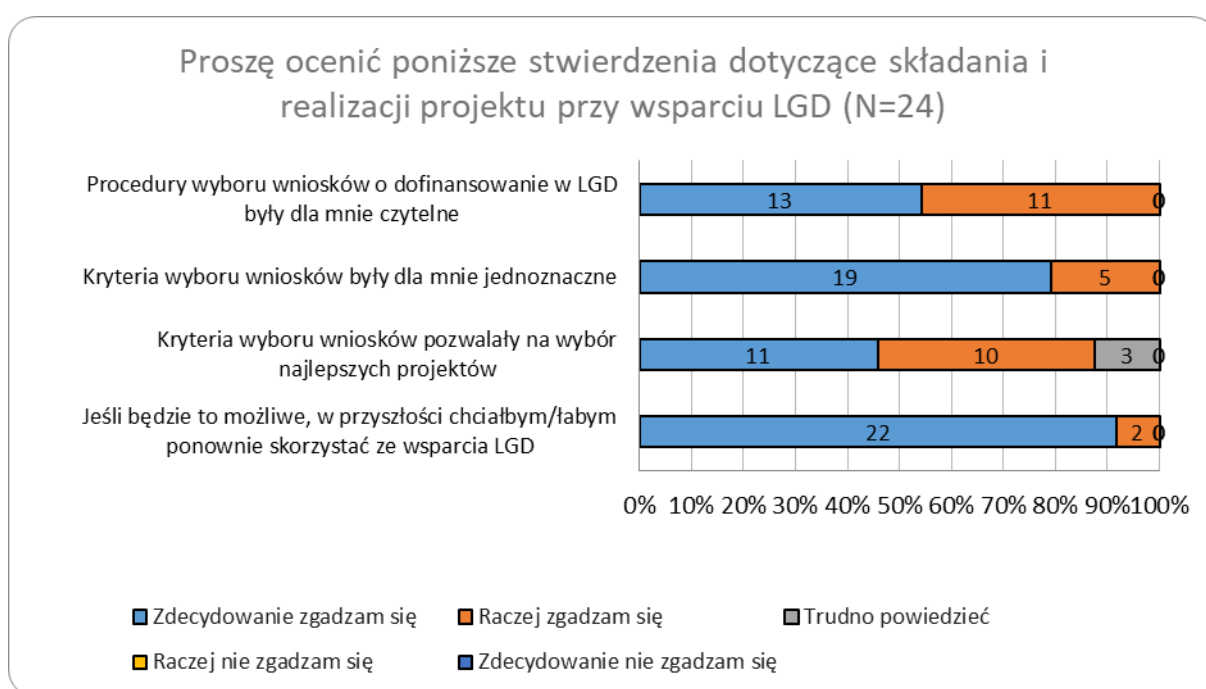
Samo doradztwo ocenione zostało przez badanych beneficjentów bardzo pozytywnie. Dotyczy to zarówno etapu składania wniosku, jak i etapu realizacji operacji oraz etapu rozliczania operacji. Warto podkreślić wysokie oceny dotyczące przygotowania merytorycznego doradców LGD i fakt, iż żaden z ankietowanych nie wypowiedział się krytycznie na temat udzielanego wsparcia. Szczegóły obrazuje poniższa tabela.

Ocena wsparcia udzielonego beneficjentowi przez LGD na różnych etapach prowadzenia operacji								
		Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powiedzieć	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie korzystałem/am ze wsparcia na tym etapie	N
Etap składania wniosku	Zakres udzielonych porad spełnił moje oczekiwania	24	0	0	0	0	0	24
	Udzielone porady były przydatne	23	1	0	0	0	0	24
	Przygotowanie merytoryczne doradcy/ców z LGD było odpowiednie	24	0	0	0	0	0	24
Etap realizacji operacji	Zakres udzielonych porad spełnił moje oczekiwania	23	1	0	0	0	0	24
	Udzielone porady były przydatne	23	1	0	0	0	0	24
	Przygotowanie merytoryczne doradcy/ców z LGD było odpowiednie	23	1	0	0	0	0	24
Etap rozliczania operacji	Zakres udzielonych porad spełnił moje oczekiwania	22	1	0	0	0	1	24
	Udzielone porady były przydatne	22	1	0	0	0	1	24
	Przygotowanie merytoryczne doradcy/ców z LGD było odpowiednie	22	1	0	0	0	1	24

Tabela 14. Ocena wsparcia udzielonego beneficjentowi przez LGD na różnych etapach prowadzenia operacji.

Ankietowani beneficjenci zostali poproszeni o ocenę poszczególnych elementów procesu składania i realizacji projektu przy wsparciu LGD. Wyniki okazały się i w tym przypadku bardzo pozytywne, czego dowodem fakt, iż żaden z 24 respondentów nie wybrał oceny krytycznej. Różnice dotyczą w konsekwencji tylko liczby wskazań odpowiedzi „zdecydowanie zgadzam się” i „raczej zgadzam się”. Bardzo pozytywnie została oceniona jednoznaczność kryteriów wyboru wniosków, gdzie 19 ankietowanych zaznaczyło odpowiedź „zdecydowanie zgadzam się”, a pozostałych 5 „raczej zgadzam się”. Wysoko oceniona została także czytelność procedur wyboru wniosków (13 zdecydowanie zgodziło się z tym stwierdzeniem). 11

ankietowanych stwierdziło, iż zdecydowanie zgadza się ze stwierdzeniem, iż kryteria wyboru wniosków pozwalały na wybór najlepszych projektów, a 10 wybrało odpowiedź „raczej zgadzam się” (trzy osoby nie potrafiły jednoznacznie się wypowiedzieć w tym temacie). O tym jak dobrze oceniana jest potrzeba funkcjonowania i sama działalność LGD najlepiej świadczy fakt, iż wszyscy badani beneficjenci stwierdzili, że w przyszłości chcieliby ponownie skorzystać ze wsparcia LGD (gdyby pojawiła się taka możliwość), z czego aż 22 wskazało odpowiedź „zdecydowanie zgadzam się” w tym temacie. Szczegóły ocen poszczególnych stwierdzeń dotyczących procesu składania i realizowania projektu przy wsparciu LGD zaprezentowano na poniższym wykresie.

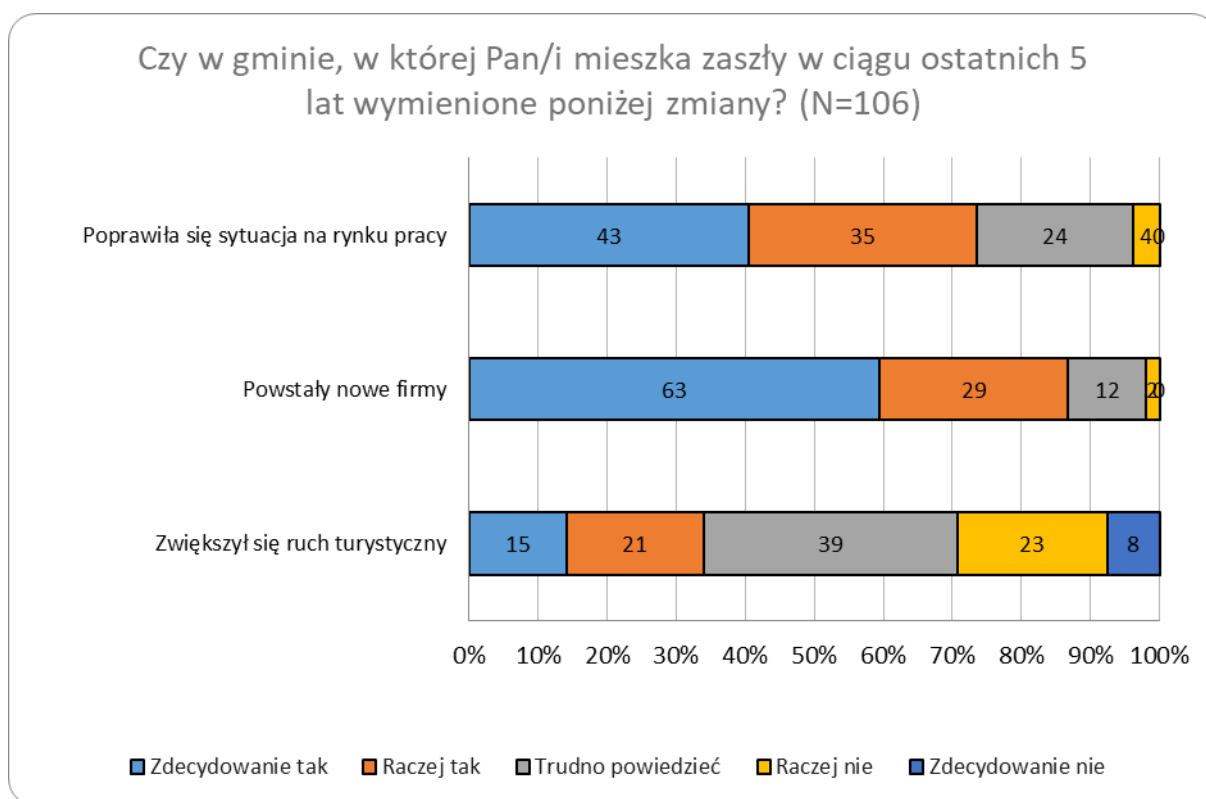

Wykres 10. Ocena stwierdzeń dotyczących składania i realizowania projektu przy wsparciu LGD „ProKoPaRa”.

5.6. Zmiany na obszarze objętym LSR w ocenie członków lokalnej społeczności

W LSR do potrzeb obszaru zaliczono przede wszystkim: wsparcie istniejących przedsiębiorców w celu zwiększenia liczby miejsc pracy na obszarze LGD, zwiększenie poziomu przedsiębiorczości wśród mieszkańców obszaru LGD, wsparcie przetwórstwa lokalnych produktów, poprawę jakości życia mieszkańców obszaru w zakresie kultury, rozrywki, sportu, ochrony środowiska i infrastruktury drogowej oraz promocję obszaru LGD

i produktów uprawianych na obszarze. Przytoczone dane w raporcie pozwalają stwierdzić, że LGD „ProKoPaRa” dobrze realizowała założone przez siebie cele. Warto sprawdzić, jaką opinię na temat rozwoju obszaru objętego LSR ma lokalna społeczność. Na poniższym wykresie przedstawiono oceny dotyczące przedsiębiorczości.

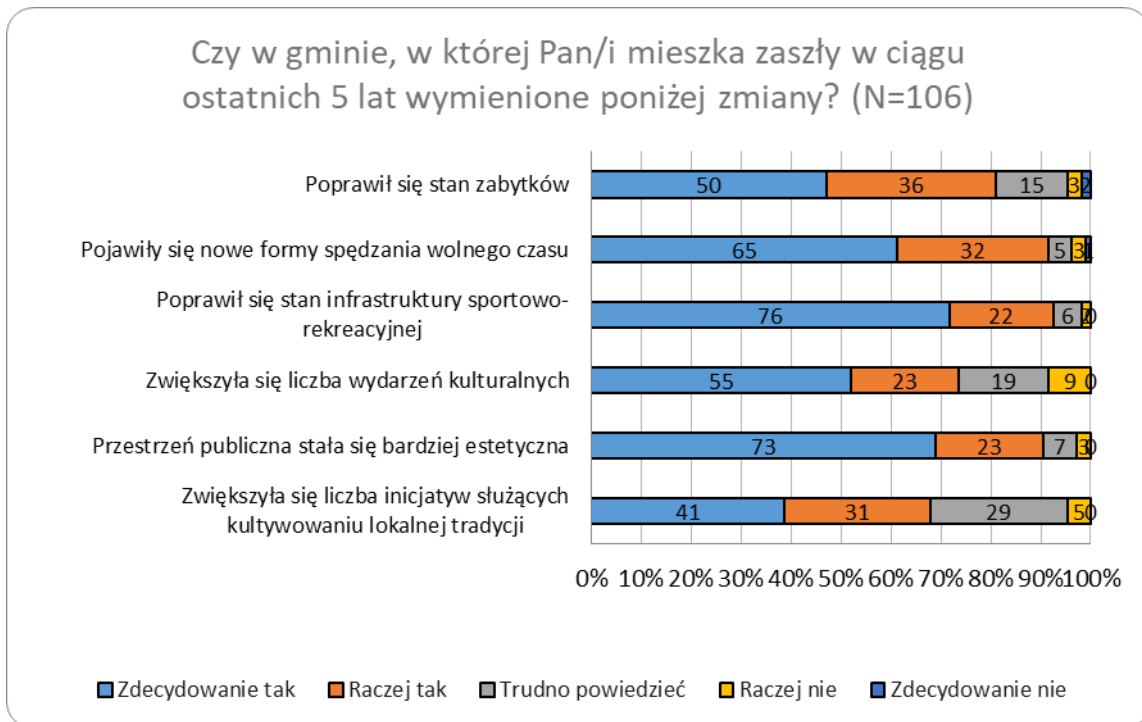

Wykres 11. Ocena zmian dotyczących rozwoju przedsiębiorczości na obszarze LGD w przeciągu ostatnich 5 lat.

Mieszkańcy, którzy oddali swoje głosy w ankiecie dostrzegają poprawę sytuacji na rynku pracy na obszarze LGD w przeciągu ostatnich 5 lat. Spośród 106 ankietowanych, 78 respondentów zgodziło się z tą opinią, z czego odpowiedź „zdecydowanie tak” wybrało 43 spośród nich, a przeciwnego zdania były zaledwie 4 osoby. Jeszcze lepszą opinię badani mieszkańcy mieli w temacie powstania nowych firm - aż 92 respondentów wyraziło takie zdanie, a 63 spośród nich wybrało odpowiedź „zdecydowanie tak” (przeciwnego zdania były 2 osoby). Badani dostrzegają więc zmiany, o jakich mowa była w przypadku opisywania danych Głównego Urzędu Statystycznego. Nieco gorzej kształtuje się ocena dotycząca zwiększenia się ruchu turystycznego. Tego rodzaju poprawę w przeciągu ostatnich pięciu lat zaobserwowało 36 respondentów (15 odpowiedzi „zdecydowanie tak”), odmiennego zdania było 31 osób (8

odpowiedzi „zdecydowanie nie”), a aż 39 osób nie potrafiło się jednoznacznie wypowiedzieć. Należy jednak podkreślić, że turystyka nie była ujęta bezpośrednio w przedsięwzięciach realizowanych przez LGD.

Kolejną kwestią, której warto poświęcić uwagę są zmiany dotyczące atrakcyjności zamieszkiwanego obszaru, zarówno pod względem potrzeb mieszkańców, jak i potencjalnych turystów. Szczegóły pokazuje poniższy wykres.

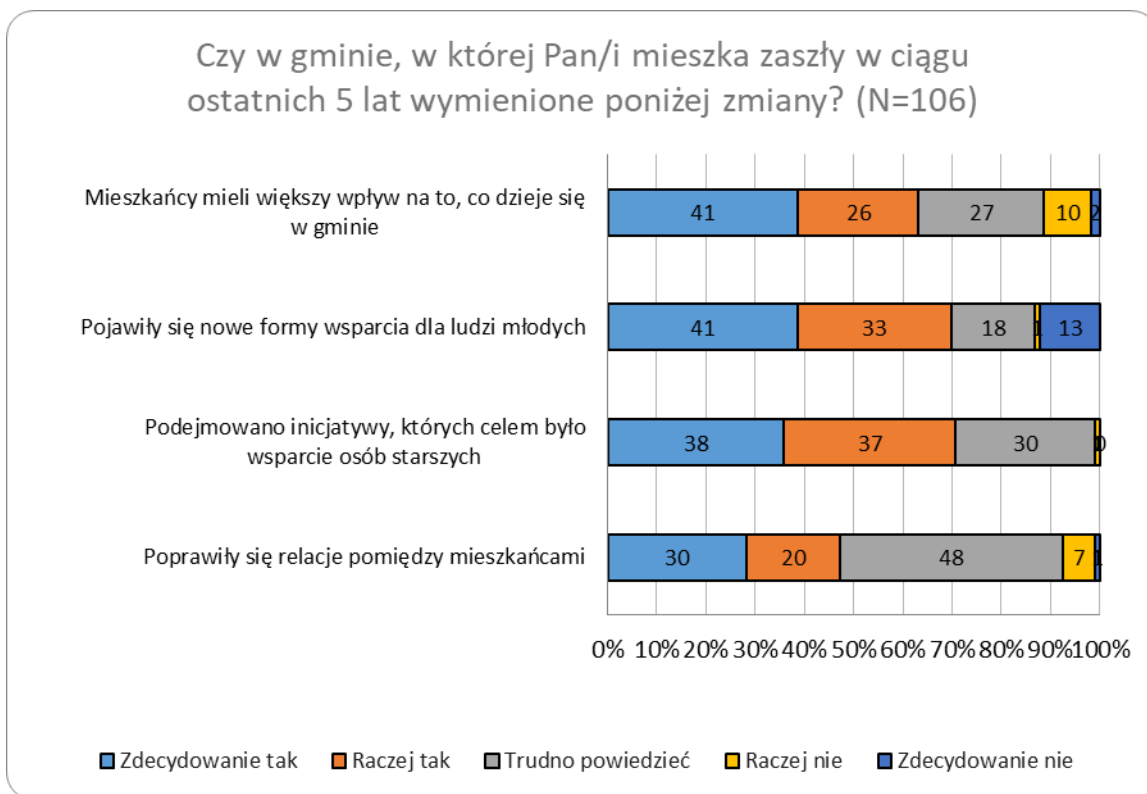

Wykres 12. Ocena zmian dotyczących kultury i rekreacji na obszarze LGD w przeciągu ostatnich 5 lat.

Oceny zmian dotyczących kultury i rekreacji w ostatnich pięciu latach na obszarze LGD są bardzo pozytywne. Najlepiej przedstawiają się oceny poprawy stanu infrastruktury sportowo-rekreacyjnej - 98 spośród 106 badanych mieszkańców potwierdziło tę opinie, a tylko 2 miało odmienne zdanie. Bardzo dobrze ocenione zostało także pojawienie się nowych form spędzania wolnego czasu oraz poprawa estetyki przestrzeni publicznej, gdzie głosów pozytywnych było zdecydowanie więcej niż krytycznych (odpowiednio 97 i 96 oraz 4 i 3). Spora grupa osób odnotowała także zwiększenie liczby wydarzeń kulturalnych - 78 badanych mieszkańców stwierdziło, iż taka zmiana w przeciągu ostatnich 5 lat nastąpiła, a przeciwnego zdania było tylko 9 respondentów. Ankietowani dostrzegają również poprawę stanu zabytków

(86 osób wypowiedziało się pozytywnie na ten temat, a 5 miało negatywną opinię) oraz zwiększenie się liczby inicjatyw służących kultywowaniu lokalnej tradycji - tego zdania było 72 osób, a przeciwną opinię wyraziło 5 osób.

Nie ulega więc wątpliwości, że badani mieszkańcy potwierdzają, że w gminach obszaru LGD daje się zaobserwować rozwój w aspekcie kultury i rekreacji. Warto podkreślić, że LGD „ProKoPaRa” realizowała przedsięwzięcia w tym zakresie, więc odegrała na pewno pozytywną rolę. Warto teraz przyrzeć się opinii badanych w kwestii aktywizacji i kapitału społecznego.

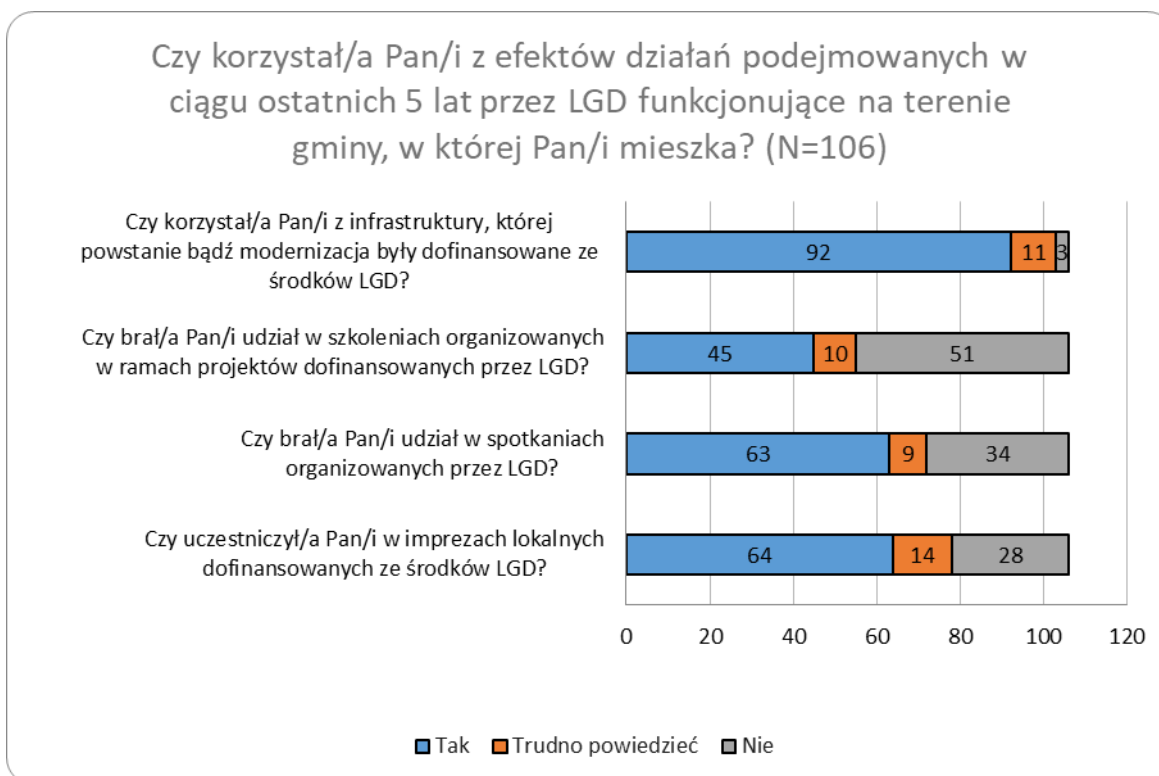

Wykres 13. Ocena zmian dotyczących aktywizacji i kapitału społecznego na obszarze LGD w przeciągu ostatnich 5 lat.

Większość respondentów stwierdziła, iż w przeciągu ostatnich 5 lat dało się zaobserwować, że mieszkańcy mieli większy wpływ na to, co dzieje się w gminie - tego zdania było 67 spośród 106 ankietowanych, z czego 41 wybrało odpowiedź „zdecydowanie tak” w tej kwestii, a przeciwnego zdania było jedynie 12 osób. Bardzo podobny wynik dotyczy opinii na temat pojawienia się nowych form wsparcia dla ludzi młodych - pozytywną ocenę wyraziło 74 respondentów, z czego 41 było „zdecydowanie na tak” w tym temacie, a przeciwnego zdania 14 osób. Badani mieszkańcy zauważyli podejmowanie inicjatyw kierowanych do osób starszych

- spośród 75 ocen potwierdzających to zdanie, 38 było „zdecydowanie na tak” (przeciwnej opinii miało tylko 1 respondent). Mniej niż połowa ankietowanych (50) stwierdziła, że poprawiły się relacje między mieszkańcami, ale przeciwnego zdania było tylko 8 respondentów (reszta zaznaczyła odpowiedź „trudno powiedzieć”).

Kolejną kwestią, której warto poświęcić uwagę, są opinie badanych mieszkańców na temat efektów działań podejmowanych w ciągu ostatnich 5 lat przez LGD.

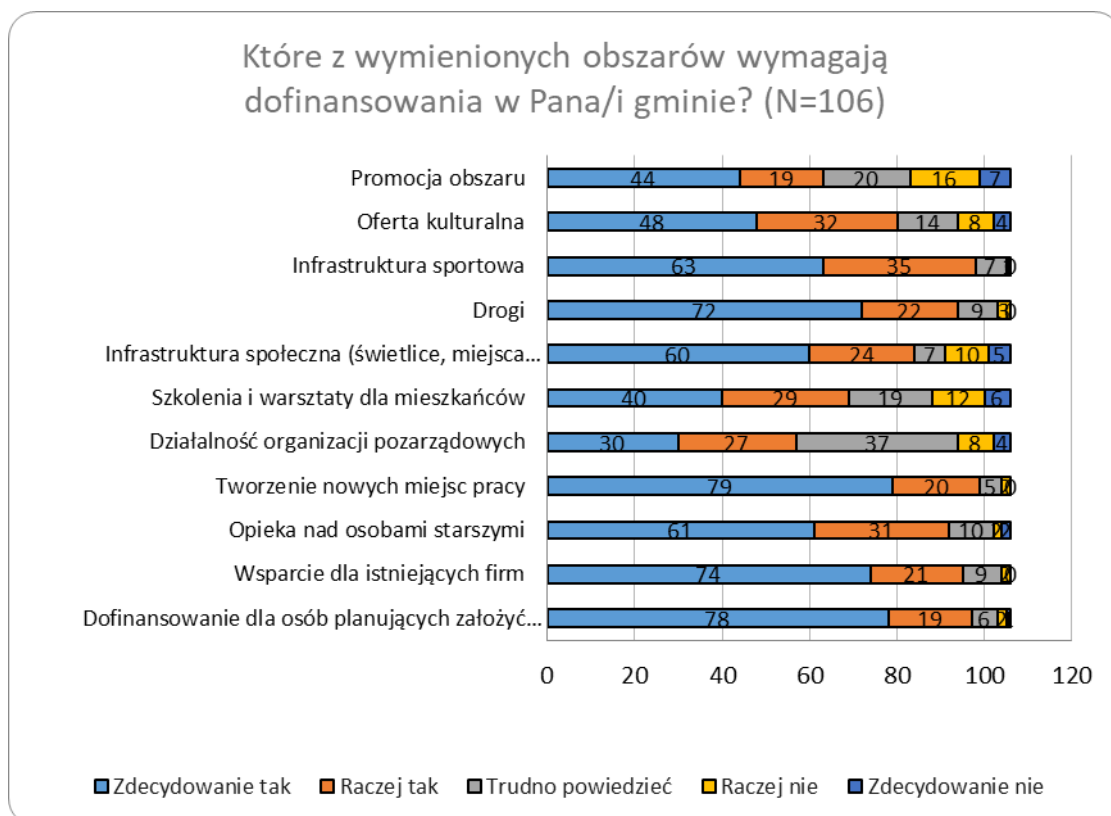

Wykres 14. Korzystanie z efektów działalności LGD „ProKoPaRa”.

Badani mieszkańcy gmin obszaru LGD dość różnie korzystali z efektów działań podejmowanych w ciągu ostatnich 5 lat przez LGD „ProKoPaRa”. Zdecydowanie najczęściej badanych mieszkańców gmin obszaru LGD (92 spośród 106) stwierdziło, iż korzystało z infrastruktury, której powstania lub modernizacja były dofinansowane z środków LGD. Na drugim miejscu znalazło się uczestnictwo w wydarzeniach lokalnych dofinansowywanych ze środków LGD, które wskazało 64 respondentów. Niewiele mniej ankietowanych osób (63) wskazało spotkania organizowane przez LGD. Najmniej ankietowanych skorzystało z organizowanych przez LGD szkoleń (45). Warto pamiętać o tym, iż badani mieszkańcy niekoniecznie musieli wiedzieć, czy infrastruktura, szkolenia, spotkania czy imprezy były

organizowane czy dofinansowywane przez LGD. Bardzo duża liczba wskazań „pozytywnych” pokazuje, iż „ProKoPaRa” cieszy się dużą rozpoznawalnością, a efekty prowadzonych działań są zauważalne.

Na zakończenie warto zwrócić uwagę na to, jakie zdanie mają badani mieszkańcy gmin obszaru LGD na temat obszarów wymagających dofinansowania i tym samym ewentualnych przyszłych działań LGD „ProKoPaRa”.

Wykres 15. Obszary wymagające dofinansowania w ocenie badanych mieszkańców gmin obszaru.

Badani mieszkańcy gmin LGD „ProKoPaRa” wskazali, iż obszarów wymagających dofinansowania jest ciągle bardzo dużo. Za bardzo istotny obszar wymagający dofinansowania uznane zostały działania przedsiębiorcze. Tworzenie nowych miejsc pracy okazało się ważne dla aż 99 spośród 106 badanych mieszkańców gmin obszaru LGD, a 97 respondentów wskazało dofinansowanie dla osób planujących założyć firmy. Wsparcia dla istniejących firm oczekiwałoby natomiast 95 badanych mieszkańców. Przeciwnego zdania były pojedyncze osoby (odpowiednio 2, 3 i 2). LGD „ProKoPaRa” powinna więc w dalszym ciągu dużą wagę przykładac do operacji polegających na utworzeniu i rozwoju przedsiębiorstw.

Bardzo duża liczba ankietowanych uznała, iż to infrastruktura drogowa wymaga odpowiednich działań - 94 spośród 106 badanych wskazało tę odpowiedź, z czego „zdecydowanie tak” zaznaczyło 72 spośród nich, a przeciwną opinię miały tylko 3 osoby. 98 osób spośród 122 ankietowanych (z czego „zdecydowanie” na tak było 63 badanych) uznało, że to infrastruktura sportowa stanowi ważny obszar działania wymagający dofinansowania. 80 osób wskazało ofertę kulturalną („zdecydowanie tak” wybrało 48 badanych), a 84 infrastrukturę społeczną („zdecydowanie tak” wybrało 60 ankietowanych).

Opieka nad osobami starszymi została wskazana za istotny obszar przez 92 osoby (42 spośród nich zaznaczyło odpowiedź „zdecydowanie tak”, a pozostali „raczej tak”), a jedynie 4 ankietowanych uznało, iż jest to obszar nieważny. LGD „ProKoPaRa” prowadziła w tym przedsięwzięcia służące przeciwdziałaniu wykluczeniu osób starszych, w tym poza RLKS i niewątpliwie warto je rozwijać, zwłaszcza iż na obszarze LGD mamy do czynienia ze zjawiskiem „starzenia się społeczeństwa”.

Interesująco przedstawiają się wskazania dotyczące szkoleń i warsztatów dla mieszkańców. 69 osób uznało, iż jest to obszar wymagający dofinansowania. Nieco mniej głosów zebrała promocja obszaru - 63 (44 badanych wskazało odpowiedź „zdecydowanie tak”, ale jednocześnie pojawiło się tutaj najwięcej głosów „negatywnych” - 23), a działalność organizacji pozarządowych - 57 (30 badanych wybrało „zdecydowanie tak”). W tym aspekcie wydaje się, że pomocne będą kolejne przedsięwzięcia służące integracji społecznej i wzmacnianiu poczucia jedności i tożsamości, wspieraniu lokalnych liderów i działaczy w organizacjach pozarządowych.

6. Odpowiedź na wszystkie wskazane pytania badawcze

6.1. Ocena wpływu na główny cel LSR

Do wskazanych w trakcie prac nad LSR problemów dopasowano cele główne: 1. wspieranie rozwoju przedsiębiorczości i tworzenie nowych miejsc pracy; 2. poprawa jakości życia mieszkańców obszaru; 3. zachowanie dziedzictwa lokalnego i promocja walorów LGD. Należy podkreślić, że ProKoPaRa nie ma większych problemów z realizacją założonych wskaźników. Bliskie realizacji są wszystkie przedsięwzięcia z pierwszego celu szczegółowego, - wypłacono już 3/4 środków przeznaczonych na rozwój istniejącego przedsiębiorstwa (zakontraktowano 87,5%) oraz 4/5 środków przeznaczonych na utworzenie nowego przedsiębiorstwa (zakontraktowano 90%). Zrealizowano także już wszystkie operacje polegające na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa w zakresie rozwoju rynku zbytu przetwórstwa rolno-spożywczego. W przypadku drugiego celu wskaźniki realizacji także przedstawiają się bardzo dobrze - udało się już zrealizować wszystkie szkolenia w zakresie podnoszenia kwalifikacji i umiejętności dla przedstawicieli trzech sektorów LGD, zakontraktowano wszystkie (wypłacono połowę) działania edukacyjne podnoszące wiedzę z zakresu ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianom klimatycznym. Dobrze prezentują się wskaźniki dotyczące poprawy oferty spędzania wolnego czasu w sferze kultury, sportu i rekreacji - zorganizowano już wszystkie zaplanowane wydarzenia w tym zakresie oraz zakontraktowano wszystkie operacje w zakresie nowych lub zmodernizowanych obiektów infrastruktury sportu, rekreacji i kultury oraz infrastruktury drogowej w zakresie włączenia społecznego. Zrealizowano także już wszystkie przedsięwzięcia z celu trzeciego dotyczące zachowania dziedzictwa lokalnego i promocji walorów LGD. W ten sposób zakontraktowano i wypłacono środki na renowację obiektów o dużym znaczeniu dla dziedzictwa lokalnego, a także zorganizowano wszystkie zaplanowane wydarzenia o promocyjnym charakterze i wzięto udział w wydarzeniach zewnętrznych.

6.2. Ocena wpływu na kapitał społeczny

Kapitał społeczny niewątpliwie jest w stanie zwiększyć sprawność społeczeństwa, co odbywa się poprzez koordynacje działań dzięki takim cechom jak zaufanie, normy czy powiązania.

W LSR stwierdzono, iż społeczeństwo obszaru angażuje się w działalność stowarzyszeń lokalnych, a mieszkańcy chętnie uczestniczą w rozmaitych imprezach kulturalnych. Warto zauważyć, że aż 17 spośród 24 badanych beneficjentów stwierdziło, iż to ogół mieszkańców gminy/obszaru LGD był głównym odbiorcą efektów ich projektów. Sami badani mieszkańcy obszaru LGD zgodzili się zaś ze stwierdzeniem, że w ostatnich 5 latach mieli oni większy wpływ na to, co dzieje się w gminach, a także uznali, że poprawiły się relacje między mieszkańcami.

Dobranie celu głównego podnoszącego potrzebę poprawy jakości życia mieszkańców (poprzez podnoszenie kwalifikacji i umiejętności społeczności lokalnej, wspieranie rozwiązań pro-ekologicznych, poprawę oferty spędzania wolnego czasu w sferze kultury, sportu i rekreacji, modernizację i budowę elementów infrastruktury drogowej) należy ocenić bardzo pozytywnie i warto niewątpliwie kontynuować działania w jego zakresie. Pomocne będą na pewno kolejne przedsięwzięcia służące integracji społecznej i wzmacnianiu poczucia jedności i tożsamości, wspieraniu lokalnych liderów i działaczy w organizacjach pozarządowych.

6.3. Przedsiębiorczość

W LSR do potrzeb obszaru zaliczono przede wszystkim wsparcie istniejących przedsiębiorców w celu zwiększenia liczby miejsc pracy na obszarze LGD, zwiększenie poziomu przedsiębiorczości wśród mieszkańców obszaru LGD oraz wsparcie przetwórstwa lokalnych produktów. Dane Głównego Urzędu Statystycznego jednoznacznie pokazują, że w ostatnich latach liczba pracujących generalnie wzrosła, nastąpił spadek udziału bezrobotnych w ogólnej liczbie ludności, wzrosła liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. Poprawę na rynku pracy oraz pojawienie się nowych firm odnotowali także mieszkańcy w przeprowadzonych na potrzeby raportu ankietach.

LGD ProKoPaRa niewątpliwie wpisła się w pozytywne zmiany w zakresie przedsiębiorczości. Nie ulega wątpliwości, że premie na założenie działalności gospodarczej i prowadzone szkolenia wpłynęły na wzrost postaw przedsiębiorczych w społeczności lokalnej.

6.4. Turystyka i dziedzictwo kulturowe

Turystyka nie była ujęta bezpośrednio w przedsięwzięciach realizowanych przez LGD. W konsekwencji żaden z badanych beneficjentów nie stwierdził, że to turyści byli odbiorcą

projektów. Nienajlepiej wskazują się także wskazania ankietowanych mieszkańców w kwestii oceny zwiększenia się ruchu turystycznego. Należy także zauważyć, że bardzo słabo prezentuje się kwestia turystycznych obiektów noclegowych na obszarze LGD. Można więc stwierdzić, że nie mamy do czynienia ze zjawiskiem, który dawałby perspektyw rozwoju.

W LSR zwracano natomiast uwagę na konieczność rozwoju oferty kulturowej, która wykraczałaby poza kulturę ludową, w tym skierowaną do młodzieży. Innym ważnym aspektem było zadbanie o zwiększenie aktywności mieszkańców. Badani mieszkańcy potwierdzają, że w gminach obszaru LGD daje się zaobserwować rozwój w aspekcie kultury i dziedzictwa kulturowego w ostatnich pięciu latach. Przejawem tego są pozytywne opinie dotyczące poprawy stanu zabytków, zwiększania liczby wydarzeń kulturalnych, zwiększenie liczby inicjatyw służących kultywowaniu lokalnej tradycji. Warto podkreślić, że LGD „ProKoPaRa” realizowała przedsięwzięcia w tym zakresie, więc odegrała na pewno pozytywną rolę w rozwoju. Należy zauważyć, że dla samych badanych mieszkańców są to zagadnienia bardzo ważne, czego dowodem fakt, iż dla 80 spośród 106 respondentów obszarem wymagającym dofinansowania w przyszłości jest oferta kulturalna.

6.5. Grupy defaworyzowane

Do szczególnie ważnych grup, które należy objąć wsparciem zaliczono: rolników, osoby bezrobotne, osoby młode (do 24 roku życia), rodziny wielodzietne i niepełne, osoby korzystające z pomocy społecznej.

Rozwiązanie problemów dotyczących grup defaworyzowanych miało być możliwe dzięki pozyskiwaniu dofinansowania na założenie działalności gospodarczej, a także dofinansowanie istniejących przedsiębiorstw w celu zwiększania miejsc pracy i wsparcia przetwórstwa lokalnych produktów. Innym rozwiązaniem miały być działania związane z budową infrastruktury drogowej, sportu, rekreacji i kultury, renowacją obiektów dziedzictwa lokalnego i organizacją wydarzeń lokalnych w zakresie kultury, sportu i rekreacji. LGD „ProKoPaRa” realizowania przedsięwzięcia w tym zakresie, więc można stwierdzić, iż cel udało się osiągnąć. Pewne wątpliwości można mieć co do tego, czy nie powinno się prowadzić większą liczbę operacji kierowanych *stricte* do grup defaworyzowanych. Warto byłoby także rozważyć ograniczenie grup czy też uwzględnienie osób starszych, zwłaszcza iż zjawisko starzenia się

społeczeństw w najbliższej przyszłości będzie w coraz większym stopniu dawało się we znaki. W tym aspekcie warto też zauważyć, iż opieka nad osobami starszymi została wskazana za istotny obszar wymagający dofinansowania przez 92 osoby spośród 106 biorących udział w ankiecie, a jedynie 4 ankietowanych uznało, iż jest to obszar nieważny.

6.6. Innowacyjność

Innowacyjność, zgodnie z podejściem LEADER, nie stanowi cel główny działań, ale jest pochodną jego zastosowania czy elementem składowym wartości dodanej. W LSR stwierdzono, iż dodatkowo premiuwane będą projekty, w których zastosowane będą pomysły i rozwiązania znane gdzie indziej, ale mające nowatorski charakter na terenie „ProKoPaRy”, ale także te pomysły i rozwiązania gdzie indziej nieznanne. Podkreślano, iż podstawą jest rozwój nowych rodzajów produktów czy usług oraz nowe sposoby zaangażowania lokalnej społeczności.

W kryteriach wyboru projektów, innowacyjność zostanie uwzględniona jako jedno z kryteriów premiujących. Dla projektów w ramach celu szczegółowego „Rozwój postaw przedsiębiorczych i wzrost samozatrudnienia” w przypadku „wspierania rozwoju istniejących przedsiębiorstw” zakontraktowano i wypłacono 2 z 3 operacji ukierunkowanych na innowacje, zaś w przypadku dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej zakontraktowano 3 operacje, a wypłacono środki na 2. Do najciekawszych realizowanych operacji zaliczyć można ogród sensoryczny w Proszowicach czy kompleks boisk sportowych w Czernichowie.

6.7. Projekty współpracy

„ProKoPaRa” do 31 maja 2021 roku nie zrealizowała żadnego projektu współpracy. Aktualnie dopinany jest jednak projekt „Nasze małopolskie smaki”, który będzie realizowany z 11 grupami polskimi i 2 zagranicznymi. Ma on na celu promocję lokalnych produktów i samych LGD-ów. Późne złożenie wniosku ma związek z dużą ilością zaangażowanych grup i komplikacjami, jakie wynikały w międzyczasie. LGD „ProKoPaRa” nie planuje innych projektów współpracy z uwagi na braki środków na tego rodzaju działania.

Nie ulega wątpliwości, że projekty współpracy stanowią dobrą formę kooperacji LGD i wpływają niewątpliwie na rozwój umiejętności współdziałania w realizowaniu istotnych

celów. Wydaje się niezbędne, aby w przyszłości zwrócić większą uwagę na ten aspekt, a także starać się dobierać do realizowania projektów solidnych i sprawdzonych partnerów.

6.8. Ocena funkcjonowania LGD

Funkcjonowanie biura LGD należy ocenić bardzo dobrze. Zatrudnieni pracownicy wykazują się dość dużą znajomością potrzeb lokalnych społeczności. Prawidłowo realizowane są działania doradcze. Informacje o prowadzonych naborach rozpowszechniane są różnymi kanałami, ze szczególnym uwzględnieniem najbardziej efektywnego kanału, czyli działań w sieci internetowej. Duże znaczenie mają także organizowane przez LGD spotkania informacyjno-konsultacyjne.

Ankietowani beneficjenci bardzo pozytywnie oceniają działalność Biura LGD w aspekcie informowania o możliwości pozyskania środków (w ankiecie żaden z badanych beneficjentów nie ocenił negatywnie LGD w tym temacie). Zdecydowana większość respondentów korzystała również z szerokiego zakresu wsparcia ze strony LGD na etapie składania wniosku. O tym jak dobrze oceniana jest potrzeba funkcjonowania i sama działalność LGD najlepiej świadczy fakt, iż żaden z badanych beneficjentów nie wykluczył zabiegania o ponowne wsparcie ze strony LGD w przyszłości (gdyby pojawiła się taka możliwość).

Warto też podkreślić, iż ProKoPaRa” aktywnie stara się o pozyskiwanie środków z zewnątrz i tym samym ma na swoim kilka działań realizowanych poza RLKS.

6.9. Ocena procesu wdrażania

Zmian w LSR nie było w analizowanym okresie dużo i dotyczyły one przede wszystkim drobnych korekt planu komunikacji, realizowanych projektów współpracy, pozyskania dodatkowych środków, popraw we wskaźnikach czy kryteriach wyboru i oceny operacji czy aktualizacji zapisów uwzględniających możliwość wykorzystania dodatkowych środków z „uwolnienia kursu euro”. Harmonogram naborów był również kilkakrotnie zmieniany, co miało związek np. z rezygnacją wnioskodawcy i tym samym powrotem środków.

Zainteresowanie naborami jest całkiem spore. Nabory z 2017 i 2018 roku pokazywały, że istnieje duże zapotrzebowanie na uzyskanie wsparcia finansowego na podejmowanie i

rozwój działalności gospodarczej. W konsekwencji podjęto decyzję o przeznaczeniu dodatkowych środków na te przedsięwzięcia i można stwierdzić, że dzięki temu nastąpił wzrost postaw przedsiębiorczych w społeczności lokalnej. Zainteresowanie działaniami związanymi z infrastrukturą, spędzaniem wolnego czasu czy szkoleniami także było spore.

Warto podkreślić, że procedury naboru projektów były przejrzyste, kryteria wyboru wniosków czytelne, jednoznaczne i pozwalające na wybór najlepszych projektów.

6.10. Wartość dodana podejścia LEADER

LGD „ProKoPaRa” angażuje i łączy organizacje pozarządowe, usługodawców, a także samorząd lokalny. Dodatkowo LGD wpływa na angażowanie liderów lokalnych i osoby fizyczne. Sam potencjał rozwojowy jest wykorzystywany i promowany poprzez wydawnictwa, strony internetowe, lokalną prasę i media społecznościowe.

„ProKoPaRa” cieszy się bardzo dużą rozpoznawalnością na obszarze, a efekty prowadzonych działań są zauważalne. Pracownicy LGD są aktywni, w tym między innymi na polu pozyskiwania dodatkowych środków na działalność Stowarzyszenia. Należy także zauważyć, że realizowane projekty są spójne ze zidentyfikowanym potencjałem rozwojowym obszaru LSR i wpływają na jego wzmocnienie. Wybierane projekty odpowiadają również na potrzeby społeczności. Szczególną rolę odgrywają projekty związane z przedsiębiorczością, które aktywizują lokalną społeczność.

7. Podsumowanie. Wnioski i rekomendacje.

„ProKoPaRa” reagowała na wskazane w LSR problemy obszaru LGD i tym samym tworzyła odpowiednie warunki do jego rozwoju. Udało się w konsekwencji zrealizować sporo operacji związanych z przedsiębiorczością, kulturą czy infrastrukturą. Wszystko w rezultacie wskazuje na to, że wdrażanie aktualnej LSR zakończy się sukcesem. Ankiety przeprowadzone na potrzeby niniejszego raportu pokazują, że sami mieszkańcy gmin obszaru LGD wiedzą, iż korzystają z infrastruktury, która powstała dzięki „ProkoPaRze”, a także brali udział w lokalnych imprezach dofinansowywanych przez LGD. Zbudowana marka daje duże perspektywy na przyszłość.

Analiza działań LGD daje możliwość sformułowania następujących rekomendacji:

1. LGD „ProKoPaRa” powinna w dalszym ciągu dużą wagę przykładąć do operacji polegających na tworzeniu i rozwijaniu przedsiębiorstw. Potwierdza to nie tylko duże zainteresowanie naborami na te przedsięwzięcia, a dodatkowo tego rodzaju potrzebę podkreślali badani mieszkańcy gmin obszaru LGD.
2. Dobranie celu głównego podnoszącego potrzebę poprawy jakości życia mieszkańców (poprzez podnoszenie kwalifikacji i umiejętności społeczności lokalnej, wspieranie rozwiązań pro-ekologicznych, poprawę oferty spędzania wolnego czasu w sferze kultury, sportu i rekreacji, modernizację i budowę elementów infrastruktury drogowej) należy ocenić bardzo pozytywnie i warto niewątpliwie kontynuować działania w jego zakresie. Pomocne będą na pewno kolejne przedsięwzięcia służące integracji społecznej i wzmocnieniu poczucia jedności i tożsamości, wspieraniu lokalnych liderów i działaczy w organizacjach pozarządowych.
3. Zwracano w LSR uwagę na konieczność utworzenia oferty kulturowej, która wykraczałaby poza kulturę ludową, w tym skierowaną do młodzieży. Dobrym rozwiązaniem byłoby zwrócenie większej uwagi na to zagadnienie przy planowaniu kolejnych operacji. Warto zauważyć, że dla samych badanych mieszkańców są te zagadnienia bardzo ważne, czego dowodem fakt, iż dla 80 spośród 106 respondentów obszarem wymagającym dofinansowania w przyszłości jest oferta kulturalna.

4. Sytuacja demograficzna obszaru LGD jest w ostatnich latach coraz gorsza. W większości gmin obszaru można mówić o starzejącej się populacji. Konieczne wydaje się skierowanie większej liczby operacji do starszych ludzi czy też dodanie ich do grup defaworyzowanych. W tym aspekcie warto też zauważyć, iż opieka nad osobami starszymi została wskazana za istotny obszar wymagający dofinansowania przez 92 osoby spośród 106 biorących udział w ankiecie, a jedynie 4 ankietowanych uznało, iż jest to obszar nieważny.
5. Badani mieszkańcy i beneficjenci bardzo rzadko jako źródło informacji o LGD czy naborach wskazywali profil „ProKoPaRy” na Facebooku. Konieczny wydaje się rozwój stron na portalach społecznościowych, co zwiększyłoby szanse na dotarcie do nowej grupy osób.
6. Projekty współpracy stanowią dobrą formę kooperacji LGD i wpływają niewątpliwie na rozwój umiejętności współdziałania w realizowaniu istotnych celów. Wydaje się niezbędne, aby w przyszłości zwrócić większą uwagę na ten aspekt, a także starać się dobierać do realizowania projektów solidnych i sprawdzonych partnerów.

8. Spis tabel i wykresów.

8.1. Spis tabel.

Tabela 1. Ludność w gminach wchodzących w skład LGD „ProKoPaRa”	15
Tabela 2. Gminy wchodzące w skład LGD na tle wszystkich małopolskich gmin.	18
Tabela 3. Pracujący w gminach wchodzących w skład LGD „ProKoPaRa”	19
Tabela 4. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności według płci.	19
Tabela 5. Ludność gmin wchodzących w skład LGD w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym.....	24
Tabela 6. Saldo migracji ogółem w gminach wchodzących w skład LGD.	24
Tabela 7. Turystyczne obiekty noclegowe w gminach wchodzących w skład LGD „ProKoPaRa”	26
Tabela 8. Nabory w ramach realizacji LSR przez LGD „ProKoPaRa”.....	29
Tabela 9. Postęp rzeczowy w realizacji LSR przez LGD „ProKoPaRa”.....	31
Tabela 10. Szkolenia pracowników LGD w okresie od 1.01.2016 do 31.05.2021.	36
Tabela 11. Szkolenia członków organów LGD w okresie od 1.01.2016 do 31.05.2021.....	37
Tabela 12. Realizacja wskaźników planu komunikacji przez LGD „ProKoPaRa”.....	39
Tabela 13. Porady udzielone przez Biuro LGD „ProKoPaRa”.....	43
Tabela 14. Ocena wsparcia udzielonego beneficjentowi przez LGD na różnych etapach prowadzenia operacji.....	45

8.2. Spis wykresów.

Wykres 1. Wskaźniki G dla gmin wchodzących w skład LGD.....	16
Wykres 2. Wydatki gmin na 1 mieszkańca w złotychkach.	17
Wykres 3. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na tys. ludności w wieku produkcyjnym.	21
Wykres 4. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w gminach wchodzących w skład LGD na 10 tys. mieszkańców.....	22
Wykres 5. Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności.....	25
Wykres 6. Metody docierania informacji o LGD „ProKoPaRa” do mieszkańców obszaru.	40
Wykres 7. Metody docierania informacji o naborach w LGD „ProKoPaRa” do potencjalnych beneficjentów.....	41
Wykres 8. Ocena beneficjentów na temat stopnia informowania przez LGD o możliwości pozyskania środków.....	42
Wykres 9. Zakres wsparcia udzielonego beneficjentom ze strony LGD na poszczególnych etapach składania wniosku.	44

Wykres 10. Ocena stwierdzeń dotyczących składania i realizowania projektu przy wsparciu LGD „ProKoPaRa”	46
Wykres 11. Ocena zmian dotyczących rozwoju przedsiębiorczości na obszarze LGD w przeciągu ostatnich 5 lat.	47
Wykres 12. Ocena zmian dotyczących kultury i rekreacji na obszarze LGD w przeciągu ostatnich 5 lat..	48
Wykres 13. Ocena zmian dotyczących aktywizacji i kapitału społecznego na obszarze LGD w przeciągu ostatnich 5 lat.	49
Wykres 14. Korzystanie z efektów działalności LGD „ProKoPaRa”.	50
Wykres 15. Obszary wymagające dofinansowania w ocenie badanych mieszkańców gmin obszaru.	51

9. Aneksy tworzone w toku realizacji badania.

9.1. Ankieta dla mieszkańców obszaru Stowarzyszenia na rzecz Rozwoju Płaskowyżu Proszowickiego „ProKoPaRa”

Prosimy o wypełnienie krótkiej ankiety dotyczącej efektów funkcjonowania Stowarzyszenia na rzecz Rozwoju Płaskowyżu Proszowickiego „ProKoPaRa”. Ankieta jest anonimowa, co znaczy, że nie gromadzimy żadnych danych, które mogą pozwolić na identyfikację osób ją wypełniających. Wypełnienie ankiety trwa 10 minut.

Z góry dziękujemy za pomoc!

Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Płaskowyżu Proszowickiego „ProKoPaRa”

1. Czy w gminie, w której Pan/i mieszka zaszyły w ciągu ostatnich 5 lat wymienione poniżej zmiany?

Proszę zaznaczyć 1 odpowiedź w każdym wierszu tabeli.

Mieszkańcy mieli większy wpływ na to, co dzieje się w gminie	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Poprawiła się sytuacja na rynku pracy	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Powstały nowe firmy	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Pojawiły się nowe formy wsparcia dla ludzi młodych	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Podejmowano inicjatywy, których celem było wsparcie osób starszych	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Zwiększyła się liczba inicjatyw służących kultywowaniu lokalnej tradycji	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Poprawiły się relacje pomiędzy mieszkańcami	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Zwiększył się ruch turystyczny	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Poprawił się stan zabytków	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Pojawiły się nowe formy spędzania wolnego czasu	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Poprawił się stan infrastruktury sportowo-rekreacyjnej	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Zwiększyła się liczba wydarzeń kulturalnych	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Przestrzeń publiczna stała się bardziej estetyczna	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie

2. Proszę wyobrazić sobie, że ma Pan/i możliwość decydowania o podziale środków finansowych w gminie, w której Pan/i mieszka. Które z wymienionych obszarów wymagają dofinansowania? Proszę zaznaczyć 1 odpowiedź w każdym wierszu tabeli.

Promocja obszaru	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Oferta kulturalna	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Infrastruktura sportowa	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Drogi	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Infrastruktura społeczna (świetlice, miejsca spotkań)	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Szkolenia i warsztaty dla mieszkańców	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Działalność organizacji pozarządowych	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Tworzenie nowych miejsc pracy	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Opieka nad osobami starszymi	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Wsparcie dla istniejących firm	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Dofinansowanie dla osób planujących założyć firmy	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie

3. Czy słyszał Pan/i o Stowarzyszeniu na rzecz Rozwoju Płaskowyżu Proszowickiego „ProKoPaRa”?

Proszę wybrać 1 odpowiedź.

- a) Tak → Proszę przejść do pytania nr 4.
- b) Nie → Proszę przejść do pytania nr 5.

4. W jaki sposób docierały do Pana/i informacje dotyczące Stowarzyszenia na rzecz Rozwoju Płaskowyżu Proszowickiego „ProKoPaRa”? Proszę zaznaczyć 1 odpowiedź w każdym wierszu tabeli.

Czytałem/am publikacje w prasie na temat działalności LGD	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Odwiedzałem/am stronę internetową LGD	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Czytałem/am informacje o LGD na stronie gminy	Tak	Trudno powiedzieć	Nie

Odwiedzałem/am stoiska LGD podczas imprez lokalnych lub festynów	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Dowiedziałem/am się o działalności LGD od znajomych i/lub rodziny	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Dowiedziałem/am się z tablic informacyjnych, billboardów i plakatów	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Dowiedziałem/am się z wydawanych przez LGD publikacji i/lub materiałów promocyjnych	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Uczestniczyłem w spotkaniach informacyjno-konsultacyjnych organizowanych przez LGD	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Odwiedzałem profil LGD na Facebooku	Tak	Trudno powiedzieć	Nie

5. Czy korzystał/a Pan/i z efektów działań podejmowanych w ciągu ostatnich 5 lat przez LGD działające na terenie gminy, w której Pan/i mieszka? Proszę zaznaczyć 1 odpowiedź w każdym wierszu tabeli.

Czy korzystał/a Pan/i z infrastruktury, której powstanie bądź modernizacja były dofinansowane ze środków LGD?	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Czy brał/a Pan/i udział w szkoleniach organizowanych w ramach projektów dofinansowanych przez LGD?	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Czy brał/a Pan/i udział w spotkaniach organizowanych przez LGD?	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Czy uczestniczył/a Pan/i w imprezach lokalnych dofinansowanych ze środków LGD?	Tak	Trudno powiedzieć	Nie

6. Proszę wskazać, w którym przedziale wiekowym się Pan/i mieści. Proszę wybrać 1 odpowiedź.

- a) 18-25 lat
- b) 26-35 lat
- c) 36-45 lat
- d) 46-55 lat
- e) 56-65 lat
- f) 66 lat lub więcej

7. Proszę podać swoją płeć. Proszę wybrać 1 odpowiedź.

- a) Kobieta
- b) Mężczyzna
- c) Wolę nie podawać.

9.2. Ankieta dla beneficjentów Stowarzyszenia na rzecz Rozwoju Płaskowyżu Proszowickiego „ProKoPaRa”

Prosimy o wypełnienie krótkiej ankiety dotyczącej funkcjonowania Stowarzyszenia na rzecz Rozwoju Płaskowyżu Proszowickiego „ProKoPaRa”. Ankieta jest anonimowa, co znaczy, że nie gromadzimy żadnych danych, które mogą pozwolić na identyfikację osób ją wypełniających. Wypełnienie ankiety nie powinno zająć więcej niż 10 minut.

Ankieta powinna zostać wypełniona przez osobę, która jest lub była realizatorem projektu wspartego przez Lokalną Grupę Działania (np. polegającego na założeniu działalności gospodarczej). W przypadku, gdy beneficjentami wsparcia był podmiot (Urząd Gminy, Ośrodek Kultury, Organizacja Pozarządowa, OSP, KGW), ankieta powinna zostać wypełniona przez osobę, która w ramach danego podmiotu była bezpośrednio zaangażowana w realizację dofinansowanego projektu.

Z góry dziękujemy za pomoc!

Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Płaskowyżu Proszowickiego „ProKoPaRa”

W jakim stopniu zgadza się Pan/i ze stwierdzeniem „moja gmina jest dobrym miejscem do życia, w którym mogę realizować wszystkie swoje podstawowe potrzeby”? (proszę zaznaczyć 1 odpowiedź)

- a) Zdecydowanie zgadzam się
- b) Raczej zgadzam się
- c) Trudno powiedzieć
- d) Raczej nie zgadzam się
- e) Zdecydowanie nie zgadzam się

W jaki sposób docierały do Pana/i informacje o naborze wniosków w Lokalnej Grupie Działania?

Proszę zaznaczyć 1 odpowiedź w każdym wierszu tabeli.

Czytałem/am publikacje w prasie na temat działalności LGD	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Odwiedzałem/am stronę internetową LGD	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Czytałem/am informacje o LGD na stronie gminy	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Odwiedzałem/am stoiska LGD podczas imprez lokalnych lub festynów	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Dowiedziałem/am się o działalności LGD od znajomych i/lub rodziny	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Dowiedziałem/am się z tablic informacyjnych, billboardów i plakatów	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Dowiedziałem/am się z wydawanych przez LGD publikacji i/lub materiałów promocyjnych	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Uczestniczyłem/am w spotkaniach informacyjno-konsultacyjnych organizowanych przez LGD	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Odwiedzałem/am profil LGD na Facebooku	Tak	Trudno powiedzieć	Nie

Dlaczego zdecydował/a się Pan/i (lub podmiot reprezentowany przez Pana/ią) na złożenie wniosku o przyznanie pomocy finansowej do LGD? Proszę wybrać jedną odpowiedź, która najlepiej opisuje główny powód złożenia wniosku do LGD.

- a) Było to jedyne dostępne źródło finansowania mojego projektu
- b) Nie otrzymałem/am dofinansowania z innych środków/innego programu
- c) Chciałem/am skorzystać z nadarzającej się okazji otrzymania środków
- d) Zostałem/am zachęcony/a do złożenia wniosku przez LGD
- e) Na moją decyzję wpłynęła możliwość skorzystania z doradztwa w biurze LGD

Jak ocenia Pan/i wsparcie udzielane przez LGD na etapie składania wniosku? Proszę ocenić w jakim stopniu zgadza się Pan/i ze stwierdzeniami opisującymi wsparcie na tym etapie. Proszę zaznaczyć 1 odpowiedź w każdym wierszu tabeli.

Zakres udzielonych porad spełnił moje oczekiwania	Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powiedzieć	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie korzystałem/am ze wsparcia na tym etapie
Udzielone porady były przydatne	Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powiedzieć	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie korzystałem/am ze wsparcia na tym etapie
Przygotowanie merytoryczne doradcy/ców z LGD było odpowiednie	Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powiedzieć	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie korzystałem/am ze wsparcia na tym etapie

Proszę wskazać, w jakim zakresie korzystał/a Pan/i ze wsparcia ze strony LGD na etapie składania wniosku? Proszę zaznaczyć 1 odpowiedź w każdym wierszu tabeli.

Wsparcie polegające na udzieleniu informacji o możliwości uzyskania dofinansowania dla mojego projektu	Tak	Nie
Wsparcie w zapoznaniu się z zasadami uzyskania dofinansowania	Tak	Nie
Wsparcie polegające na wskazaniu prawidłowych wzorów wniosków i instrukcji do nich	Tak	Nie
Wsparcie w zakresie ustalenia koncepcji projektu aby spełniał kryteria wynikające z LSR	Tak	Nie
Porady w zakresie wypełniania dokumentów niezbędnych do złożenia wniosku	Tak	Nie
Wyjaśnienie szczegółowych zasad oceny wniosków	Tak	Nie

Jak ocenia Pan/i wsparcie udzielane przez LGD na etapie realizacji projektu? Proszę ocenić w jakim stopniu zgadza się Pan/i ze stwierdzeniami opisującymi wsparcie na tym etapie. Proszę zaznaczyć 1 odpowiedź w każdym wierszu tabeli.

Zakres udzielonych porad spełnił moje oczekiwania	Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powiedzieć	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie korzystałem/am ze wsparcia na tym etapie
Udzielone porady były przydatne	Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powiedzieć	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie korzystałem/am ze wsparcia na tym etapie
Przygotowanie merytoryczne doradcy/ców z LGD było odpowiednie	Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powiedzieć	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie korzystałem/am ze wsparcia na tym etapie

Jak ocenia Pan/i wsparcie udzielane przez LGD na etapie rozliczenia projektu? Proszę ocenić w jakim stopniu zgadza się Pan/i ze stwierdzeniami opisującymi wsparcie na tym etapie. Proszę zaznaczyć 1 odpowiedź w każdym wierszu tabeli.

Zakres udzielonych porad spełnił moje oczekiwania	Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powiedzieć	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie korzystałem/am ze wsparcia na tym etapie
Udzielone porady były przydatne	Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powiedzieć	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie korzystałem/am ze wsparcia na tym etapie
Przygotowanie merytoryczne doradcy/ców z LGD było odpowiednie	Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powiedzieć	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie korzystałem/am ze wsparcia na tym etapie

Czy obecnie pozostaje Pan/i w kontakcie z LGD? Proszę zaznaczyć 1 odpowiedź w każdym wierszu tabeli.

Uczestniczę w spotkaniach organizowanych przez LGD	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Kontaktuję się telefonicznie z przedstawicielami LGD	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Czytam komunikaty na stronie internetowej LGD	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Mam osobisty kontakt z przedstawicielami LGD	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Kontaktuję się w inny sposób	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Nie mam z LGD żadnego kontaktu	Tak	Trudno powiedzieć	Nie

Czy brał/a Pan/i lub organizacja którą Pan/i reprezentuje udział w tworzeniu LSR? Proszę zaznaczyć 1 odpowiedź.

- Tak
- Trudno powiedzieć
- Nie

Kto był głównym odbiorcą efektów Pani/a projektu/ projektów? Proszę wybrać jedną odpowiedź, która najlepiej opisuje Pana/i projekt.

- Ja i moja rodzina
- Moja organizacja
- Ogół mieszkańców gminy/ obszaru LGD
- Turyści
- Przedsiębiorstwa
- Inne

Proszę ocenić poniższe stwierdzenia dotyczące składania i realizacji projektu przy wsparciu LGD.

Proszę zaznaczyć 1 odpowiedź w każdym wierszu tabeli.

Procedury wyboru wniosków o dofinansowanie w LGD były dla mnie czytelne	Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powiedzieć	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie korzystałem/am ze wsparcia na tym etapie
Kryteria wyboru wniosków były dla mnie jednoznaczne	Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powiedzieć	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie korzystałem/am ze wsparcia na tym etapie
Kryteria wyboru wniosków pozwalały na wybór najlepszych projektów	Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powiedzieć	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie korzystałem/am ze wsparcia na tym etapie
LGD w wystarczającym stopniu informowała o możliwości pozyskania środków	Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powiedzieć	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie korzystałem/am ze wsparcia na tym etapie
Jeśli będzie to możliwe, w przyszłości chciałbym/łabym ponownie skorzystać ze wsparcia LGD	Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powiedzieć	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie korzystałem/am ze wsparcia na tym etapie

Czy na etapie przygotowania, realizacji lub rozliczenia projektu pojawiły się jakieś problemy wpływające negatywnie na jego przebieg bądź rezultaty?

a) Tak → Proszę odpowiedzieć na następane pytanie.

b) Nie → **Dziękujemy za wypełnienie ankiety!**

Jakie to były problemy? Na pytanie odpowiadają tylko osoby, które w poprzednim pytaniu wybrały odpowiedź „Tak”. Proszę zaznaczyć 1 odpowiedź w każdym wierszu tabeli.

Problemy bezpośrednio związane z przedmiotem projektu (np. problemy wynikające z branży w której działa przedsiębiorca, odbiorcami działań NGO lub uzgodnieniami dotyczącymi przebiegu tras rowerowych w projekcie gminnym)	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Problemy finansowe (np. z wypłatą dofinansowania, kredytem na realizację zadania, zmiennością cen w czasie realizacji zadania względem wpisanych we wniosku)	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Problemy formalno-prawne	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Problemy personalne (np. z pracownikami, członkami/ partnerami itp.)	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Problemy z terminową realizacją harmonogramu (opóźnienia itp.)	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Trudność w dostępie do informacji na temat składania, realizacji lub rozliczenia projektu	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Problemy wynikające z wprowadzenia w Polsce stanu pandemii	Tak	Trudno powiedzieć	Nie